CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	**Cyngor**
Dyddiad y Cyfarfod:	**21 Hydref 2021**
Teitl:	**Adroddiad Blynyddol Drafft ar Amcanion Llesiant a Gwella 2020-21**
Pwrpas yr adroddiad:	**Cyflwyno Adroddiad Blynyddol Drafft ar yr Amcanion Llesiant a Gwella 2020-21**
Er:	**Cymeradwyaeth**
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	**Y Cynghorydd Ellen ap Gwynn (Arweinydd y Cyngor) - Polisi a Pherfformiad, Partneriaethau a Gwasanaethau Democrataidd**

Cyflwyniad
Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 yn gosod rhwymedigaeth ar y Cyngor Sir i gyhoeddi cynllun gwella er mwyn nodi ein hamcanion a'n perfformiad. Mae'n ofynnol i'r Cyngor sicrhau bod trefniadau ar waith er mwyn sicrhau gwelliannau ar draws ystod o swyddogaethau.

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswydd ar y Cyngor Sir i nodi a chyhoeddi Amcanion Llesiant sy'n cael eu llunio i wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru gan greu'r Gymru yr ydym am fyw ynddi yn awr ac yn y dyfodol. Yn ogystal, mae'n rhaid i ni gymryd yr holl gamau rhesymol tuag at gyflawni'r Amcanion. Llesiant ac mae'n rhaid inni gyhoeddi adroddiad blynyddol sy'n amlinellu'r cynnydd a wnawn wrth gyflawni'r amcanion hynny. Mae'r canllawiau yn nodi y dylid cynnwys hefyd adolygiad o'r amcanion llesiant yn yr adroddiad.

Mae'r Cyngor yn cyfuno'r gofynion hyn mewn un adroddiad – yr "Adroddiad Blynyddol ar Amcanion Llesiant a Gwella" y mae'n rhaid ei gyhoeddi erbyn 31ain Hydref 2021. Er gwaethaf pandemig Covid-19, mae'r gofyniad i gyhoeddi'r adroddiad hwn yn parhau ar waith. Fodd bynnag, hwn fydd yr Adroddiad Blynyddol olaf yn y fformat hwn gan fod y Mesur Llywodraeth Leol yn cael ei ddisodli gan Ran 6 y Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau sy'n cyflwyno'r drefn berfformiad Hunanasesu newydd o 2021 ymlaen.

Y sefyllfa ar hyn o bryd

Cynhaliwyd adolygiad blynyddol o'r Amcanion Llesiant ym mis Mehefin 2021, gan ystyried effaith barhaus pandemig COVID-19 ar ddarparu gwasanaethau. Daeth yr adolygiad i'r casgliad bod y set bresennol o Amcanion yn parhau i fod yn addas i'r diben ac yn rhoi ymateb â mwy o ffocws i COVID-19 i ddiogelu a gwella llesiant pawb nawr ac yn y tymor hwy.

Cymeradwywyd y dull gweithredu hwn gan y Grŵp Arweiniol ar 16eg Mehefin a bydd yn parhau yn 2022/23. (Mae'r rhestr o Amcanion Llesiant i'w gweld yn Atodiad A).

Mae'r Adroddiad Blynyddol drafft wedi'i atodi fel Atodiad B. Mae fformat yr adroddiad wedi'i ddiwygio yn dilyn adborth o'r llynedd a diweddarwyd ei ddiwyg. Mae'r ddogfen yn adolygu perfformiad yn ystod y flwyddyn 2020-21 ac o ganlyniad mae ganddi thema Covid gref sy'n rhedeg drwyddi draw ac wrth asesu perfformiad am y flwyddyn.

Mae'n bwysig nodi, er y bydd Archwilio Cymru yn gwirio hyn i weld a yw'n cydymffurfio ac yn cyhoeddi Tystysgrif Cydymffurfiaeth, ni fyddant yn ei archwilio'n fanwl eleni oherwydd diwedd y gofyniad statudol i gynhyrchu'r adroddiad.

Amserlen
Ar ôl cytuno arno, bydd y cynllun yn cael ei gyhoeddi a bydd ar gael ar wefan y Cyngor.

	Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam	Nid oes unrhyw newid i'r polisi
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	***Crynodeb:*** **Hirdymor:** **Cydweithio:** **Cynnwys:** **Atal:** **Integreiddio:**	Datblygwyd yr Amcanion Llesiant a Gwella yn unol â'r Egwyddor Cynaliadwyedd.

Argymhelliad / Argymhellion:	(a) Bod y Cyngor yn ystyried ac yn cytuno ar Adroddiad Blynyddol drafft yr Amcanion Llesiant a Gwella 2020-21. (b) Bod y Cyngor yn cymeradwyo'r Amcanion Llesiant a Gwella ar gyfer 2022/21
Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	Symud ymlaen â chyhoeddi yr Adroddiad Blynyddol ar Amcanion Llesiant a Gwella 2020-21.
Trosolwg a Chraffu:	Pwyllgor Cydlynu Trosolwg a Chraffu 15 Medi 2021
Fframwaith Polisi:	Fframwaith Perfformiad y Cyngor.
Blaenoriaethau Corfforaethol:	
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	Cyllideb graidd
Goblygiadau cyfreithiol:	Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
Goblygiadau staffio:	Dim
Goblygiadau eiddo / asedau:	Dim
Risg(iau):	Dim
Pwerau Statudol:	Dim
Papurau Cefndir:	Strategaeth Gorfforaethol 2017-2022

Atodiadau:	Atodiad A: Adolygiad o Amcanion Llesiant Atodiad B Adroddiad Blynyddol Amcanion Llesiant a Gwella 2020-21.
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Alun Williams
Swyddog Adrodd:	Rob Starr (Rheolwr Perfformiad ac Ymchwil)
Dyddiad:	21 Medi 2021

Atodiad A: Adolygiad o’r Amcanion Llesiant

Mae'r Amcanion Lles yn canolbwyntio ar ymateb sy'n cynnwys mwy o ffocws yn y tymor byr ac adfer yn dilyn pandemig COVID-19 er mwyn diogelu a gwella lles pawb nawr ac yn y dyfodol. Fe'u nodwyd ac maent yn parhau i gyd-fynd â'n holl Flaenoriaethau Corfforaethol, ac maent yn ystyried y Cynllun Llesiant ac Asesiad Llesiant Lleol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Rydym wedi adolygu'r Amcanion Lles presennol, gan ddod i'r casgliad y dylent barhau i fod mewn grym er mwyn cynorthwyo gwaith adfer parhaus y Cyngor a'i bartneriaid.

Felly, ar gyfer blwyddyn 2022/23, byddwn yn canolbwyntio ein sylw ar gynorthwyo anghenion dinasyddion wrth iddynt adfer o'r pandemig, gan gyflawni yn erbyn blaenoriaethau'r Cyngor ar yr un pryd.

Amcan	Blaenoriaethau Corfforaethol	2020/21 Amcanion Llesiant	Amcanion Llesiant 2021/22 & 2022/23
Cymru lewyrchus Cymru sy’n fwy cyfartal Cymru sy’n gyfrifol ar lefel fyd-eang	1. Hybu’r Economi	1.1 Cynorthwyo busnesau i ymateb i effeithiau COVID-19	1.1 Cynorthwyo busnesau i ymateb i effeithiau COVID-19
Cymru lewyrchus Cymru iachach Cymru sy’n fwy cyfartal Cymru â diwylliant bywiog lle mae’r Gymraeg yn ffynnu Cymru sy’n gyfrifol ar lefel fyd-eang	2. Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl	2.1 Cynorthwyo dysgwyr o bob oedran a chefndir i ddychwelyd yn ddiogel i addysg a hyfforddiant, a gwella mynediad at ddysgu a chyflogaeth. 2.2 Diogelu pobl rhag tlodi 2.3 Hybu a hwyluso diwylliant a hunaniaeth ddwyieithog unigryw a bywiog Ceredigion	2.1 Cynorthwyo dysgwyr o bob oedran a chefndir i ddychwelyd yn ddiogel i addysg a hyfforddiant, a gwella mynediad at ddysgu a chyflogaeth. 2.2 Diogelu pobl rhag tlodi 2.3 Hybu a hwyluso diwylliant a hunaniaeth ddwyieithog unigryw a bywiog Ceredigion
Cymru iachach Cymru sy’n fwy cyfartal Cymru o gymunedau cydlynus Cymru sy’n gyfrifol ar lefel fyd-eang	3. Galluogi cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd	3.1 Cynorthwyo dinasyddion sydd wedi’u heffeithio’n anghymesur gan COVID-19 i wella’u lles corfforol ac emosiynol 3.2 Hyrwyddo llesiant unigolion a chymunedau o fewn cartrefi diogel, fforddiadwy a hygyrch	3.1 Cynorthwyo dinasyddion sydd wedi’u heffeithio’n anghymesur gan COVID-19 i wella’u lles corfforol ac emosiynol 3.2 Hyrwyddo llesiant unigolion a chymunedau o fewn cartrefi diogel, fforddiadwy a hygyrch
Cymru lewyrchus Cymru gydnerth Cymru iachach Cymru sy’n fwy cyfartal Cymru o gymunedau cydlynus Cymru â diwylliant bywiog lle mae’r Gymraeg yn ffynnu Cymru sy’n gyfrifol ar lefel fyd-eang	4. Hyrwyddo cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol	4.1 Cefnogi teithio llesol, dulliau eraill o deithio, a ffyrdd o weithio sy’n adeiladu ar ein huchelgais dim carbon. 4.2 Cefnogi’n cymunedau i fod yn gryf, gyda chysylltiadau da, er mwyn iddyn nhw allu ffynnu er gwaethaf COVID-19	4.1 Cefnogi teithio llesol, dulliau eraill o deithio, a ffyrdd o weithio sy’n adeiladu ar ein huchelgais dim carbon. 4.2 Cefnogi’n cymunedau i fod yn gryf, gyda chysylltiadau da, er mwyn iddyn nhw allu ffynnu er gwaethaf COVID-19

ADRODDIAD BLYNYDDOL
2020-21

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Adroddiad Blynyddol o Amcanion Perfformiad a Llesiant

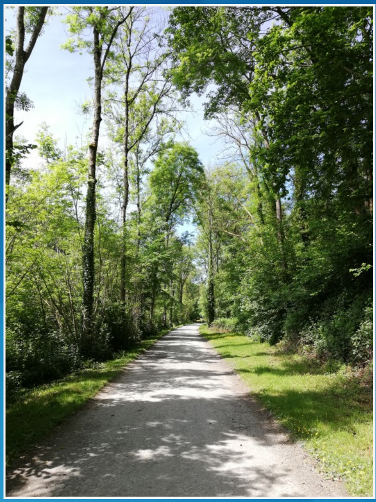

Caru·Love Ceredigion

Cysylltwch â ni

Trwy'r Post:

Cyngor Sir Ceredigion
Canolfan Rheidol
Rhodfa Padarn
Llanbadarn Fawr
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 3UE

Dros y ffôn :

01545 570881

Mae **fersiwn Testun Plaen** neu **ferwsin Hawdd ei ddarllen** o'r ddogfen hon ar gael gan Gyngor Sir Ceredigion

Statws: Fersiwn Derfynol
Cymeradwyo gan y Cabinet:
Cymeradwyo gan y Cyngor:
Dyddiad Cyhoeddi:

ADRODDIAD BLYNYDDOL

Adroddiad Blynyddol Cyngor Sir Ceredigion 2020-21

Cynnwys

Rhagair	4
Crynodeb Gweithredol	5
Ein Sir mewn Rhifau	6
Ein Blaenoriaethau	7
Cyflawni'r Blaenoriaethau	8
Ble mae'r Arian yn Mynd?	9
Hybu'r Economi	10
Buddsoddi yn Nyfodol Pobl	14
Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd	18
Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylchedd a Chymunedol	22
Themâu Trawsbynciol	26
Gwreiddio'r Hadau Newid	28
Adolygiad o'r Amcanion Llesiant	32
Meincnodi ein Perfformiad	36

Rhagair

Croeso i Adroddiad Blynyddol Cyngor Sir Ceredigion

Croeso i Adroddiad Blynyddol Cyngor Sir Ceredigion ar gyfer 2020/21. Mae'r ddogfen hon yn dangos ein llwyddiannau dros y flwyddyn ddiwethaf, gan nodi ein hymrwymiadau i breswylwyr lleol dros y deuddeg mis nesaf. Rydym yn ei defnyddio i fonitro ein perfformiad a hysbysu preswylwyr o'n cynnydd.

Wrth i ni fynd i'r wasg, mae Ceredigion, fel gweddill Cymru, yn parhau i adfer yn dilyn pandemig iechyd Covid-19. Mae'n anochel bod hyn wedi effeithio ar ran fwyaf y gwasanaethau yr ydym yn eu darparu, gan amlygu rhai ohonynt. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf hon, mae'r Cyngor wedi cael cyswllt agosach nag erioed o'r blaen gyda'r gymuned yr ydym yn ei gwasanaethu – mae Cynghorwyr, staff, grwpiau cymunedol a'n partneriaid oll wedi cyd-dynnu er mwyn cynorthwyo ein cymunedau a'r rhai mwyaf agored i niwed yn ein cymdeithas.

Rydym yn falch ac yn ddiolchgar am yr ymateb gan ein gwasanaethau rheng flaen, staff y Cyngor a'r gwirfoddolwyr niferus sydd wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth gyda'r Cyngor er mwyn sicrhau bod preswylwyr Ceredigion yn cael y cymorth y mae ei angen arnynt.

O ystyried y sialensiau hyn, rydym wedi parhau i ganolbwyntio ar ddarparu gwasanaethau cadarn a chydnerth sy'n wirioneddol ymateb i anghenion ein preswylwyr a busnesau lleol. Wrth i ni symud ymlaen, byddwn yn canolbwyntio ar adfer o bandemig COVID-19, a byddwn yn parhau i ymgysylltu gyda preswylwyr a busnesau ar draws y Sir a'u cynorthwyo. Rydym yn gweithio'n galed i sicrhau adferiad economaidd a llwyddiant i Geredigion, gan gynorthwyo'r rhai mwyaf agored i niwed, gan sicrhau hefyd bod popeth a wnawn yn cael ei seilio ar y newid yn yr hinsawdd wrth i ni geisio diogelu ein hamgylchedd prydferth.

Er gwaethaf effaith arwyddocaol COVID-19, mae'n bwysig ein bod yn myfyrio am ein perfformiad ar ran ein preswylwyr, ac yn ei werthuso. Mae Cyngor Sir Ceredigion yn parhau i fod yn ymhlith yr awdurdodau sy'n sicrhau'r perfformiad gorau yng Nghymru. Er enghraifft, yn ystod 2020/21:

- Rhannwyd ein gweledigaeth ar gyfer economi Canolbarth Cymru ac er mwyn symud Bargen Twf Canolbarth Cymru yn ei blaen gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU er mwyn cynorthwyo buddsoddiad y mae cryn angen ei wneud yng nghymunedau'r rhanbarth.
- Gweinyddwyd 18,835 o daliadau Grant Busnes a oedd yn werth £49m at ei gilydd, er mwyn cynorthwyo busnesau lleol yn ystod y pandemig.
- Dosbarthwyd dros 15,000 o barseli bwyd i drigolion a oedd yn fregus yn feddygol, gan sicrhau eu bod yn cael cyflenwadau hanfodol.
- Cynorthwywyd ysgolion Ceredigion i ailagor yn llwyddiannus trwy gyfrwng ymweliadau safle, canllawiau gweithredol, asesiadau risg a chyflenwadau PPE.
- Cafodd Strategaeth Economaidd a Strategaeth Mynd i'r Afael â Chaledi newydd i'w cyhoeddi yn ystod y flwyddyn.

Yn 2021/22, mae ein Blaenoriaethau Corfforaethol yr un fath sef Rhoi Hwb i'r Economi, Buddsoddi yn Nyfodol Pobl, Galluogi Cydnerthedd Unigol a Theuluol a Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol. Byddwn yn cyfeirio ein hadnoddau i'r meysydd hyn er mwyn adfywio'r economi leol a chynnig amgylchedd ffyniannus, iach, diogel a fforddiadwy lle y gall dinasyddion Ceredigion fyw a gweithio, ac a fydd yn ceisio cadw ein pobl ifanc mewn swyddi sy'n talu'n dda. Trwy wneud hyn, byddwn yn parhau i weithredu ac ymwreiddio egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a chyfrannu at y saith Nod Llesiant Cenedlaethol.

Mawr obeithiaf y byddwch yn mwynhau darllen am y rhain ac am weithgareddau eraill yn yr adroddiad hwn.

Cynghorydd Ellen ap Gwynn

Arweinydd, Cyngor Sir Ceredigion

Crynodeb Gweithredol

1. Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, mae'n rhaid i gyrff cyhoeddus lunio adroddiad am y cynnydd a wnaed ganddynt o ran eu hamcanion llesiant.

2. Yn eu hadroddiadau, mae Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol ac Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi dweud bod disgwyl i gyrff cyhoeddus roi newidiadau ar waith mewn saith maes craidd i wireddu newid ar hyd a lled eu sefydliadau. Mae'r adran 'Hau Hadau Newid' yn dangos sut yr ydym yn rhoi'r newidiadau hyn ar waith.

3. Rydym bellach ym mlwyddyn olaf y Strategaeth Gorfforaethol sy'n amlinellu ein Blaenoriaethau Corfforaethol ar gyfer y cyfnod 2017-2022. Y rhain yw Hybu'r Economi, Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl, Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd, a Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol. Asesir bod y cynnydd ym mhob un o'r pedair blaenoriaeth yn "Wyrdd". (Gwyrdd = wedi dechrau ac yn unol â'r targed; Amber = wedi dechrau ond ar ei hôl hi o ran y targed; Coch = heb ddechrau). Mae gwybodaeth lawn am y cynnydd a wneir gyda blaenoriaethau'r Cyngor i'w chael ar dudalennau 10-25.

4. Rydym hefyd yn asesu cynnydd gan ddefnyddio 'Gwiriwr Taith' Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol sy'n nodi ar ba gam y mae'r cynnydd - Asesir bod Hybu'r Economi a Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl ar gam "Perchnogi ein Huchelgais", ac asesir bod Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd a Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol yn "Arwain y Ffordd".

5. Asesir bod y cynnydd a wneir mewn saith allan o wyth Blaenoriaeth Llesiant y Cyngor yn "Wyrdd", hynny yw, wedi dechrau ac yn unol â'r targed. (Gwyrdd = wedi dechrau ac yn unol â'r targed; Amber = wedi dechrau ond ar ei hôl hi o ran y targed; Coch = heb ddechrau).

6. Arweiniodd adolygiad o'r Amcanion Llesiant yn 2020 at gyfres ddiwygiedig a oedd yn canolbwyntio ar ymateb ac adfer yn y tymor byr yn sgil pandemig COVID-19. Roedd hyn er mwyn diogelu a gwella lles pawb ar y pryd ac yn y dyfodol, yn enwedig trigolion mwyaf bregus Ceredigion.

7. Roedd yr adolygiad diwethaf o'r Amcanion Llesiant, ym mis Mehefin 2021, wedi dod i'r casgliad y byddai'r Amcanion hyn yn parhau i mewn i 2022/23 wrth i Geredigion, ynghyd â gweddill Cymru, barhau i gael ei gwynt ati yn dilyn y pandemig. Mae adolygiad llawn o'r Amcanion Llesiant i'w gael ar dudalennau 32-33.

Ein Sir mewn Rhifau

EIN POBLOGAETH

72,895
Pobl

25.6%
65+ oed

4%
Poblogaeth BAME*

10%
Gydag Anabledd

7,700
Myfyrwyr Prifysgol

46.8 Years
Oedran Cyfartalog

47%
Siaradwyr Cymraeg

31,246
Cartref

BAME = Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig

33,434
Annedd

2,835
Menterau Actif

8,800
Pobl hunangyflogedig

42
Cynghorwyr a 40 gwarchodaeth

43
Ysgol a 9,590 disgybl

6
Canolfan Hamdden

6 llyfrgell ac 1 ysbyty cyffredin

2,265km
o ffyrdd a 2,500km o lwybrau ceffylau a llwybrau cerdded

74
Man chwarae awyr agored gydag offer

TWRISTIAETH YNG NGHEREDIGION

96km
o arfordir

£403m
cyfraniad i'r economi

2.94m
ymwelwyr blynyddol

5,854
swydd

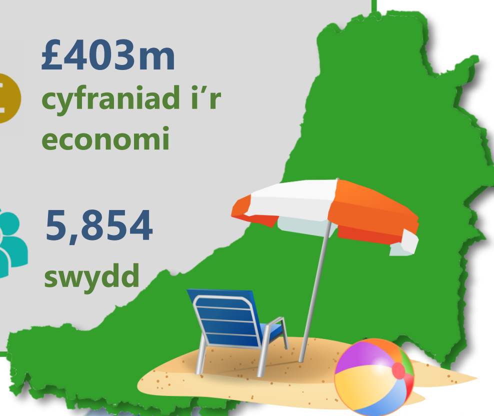

Ein Blaenoriaethau

Mae'r Cyngor wedi sefydlu meysydd blaenoriaeth ar gyfer gwella drwy brosesau hunanwerthuso parhaus, ymgysylltu â rhanddeiliaid, ac amrywiaeth eang o ddigwyddiadau ymgynghori, ffurfiol ac anffurfiol. Mae polisïau a blaenoriaethau cenedlaethol hefyd yn sail i'w ddealltwriaeth.

Mae'r Asesiad o Lesiant Lleol hefyd wedi dylanwadu ar ddatblygiad y Blaenoriaethau Corfforaethol y bydd y Cyngor yn canolbwyntio arnynt hyd at 2022.

Bydd y Blaenoriaethau'n caniatáu inni ddarparu gwasanaethau a fydd yn gwella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol dinasyddion Ceredigion.

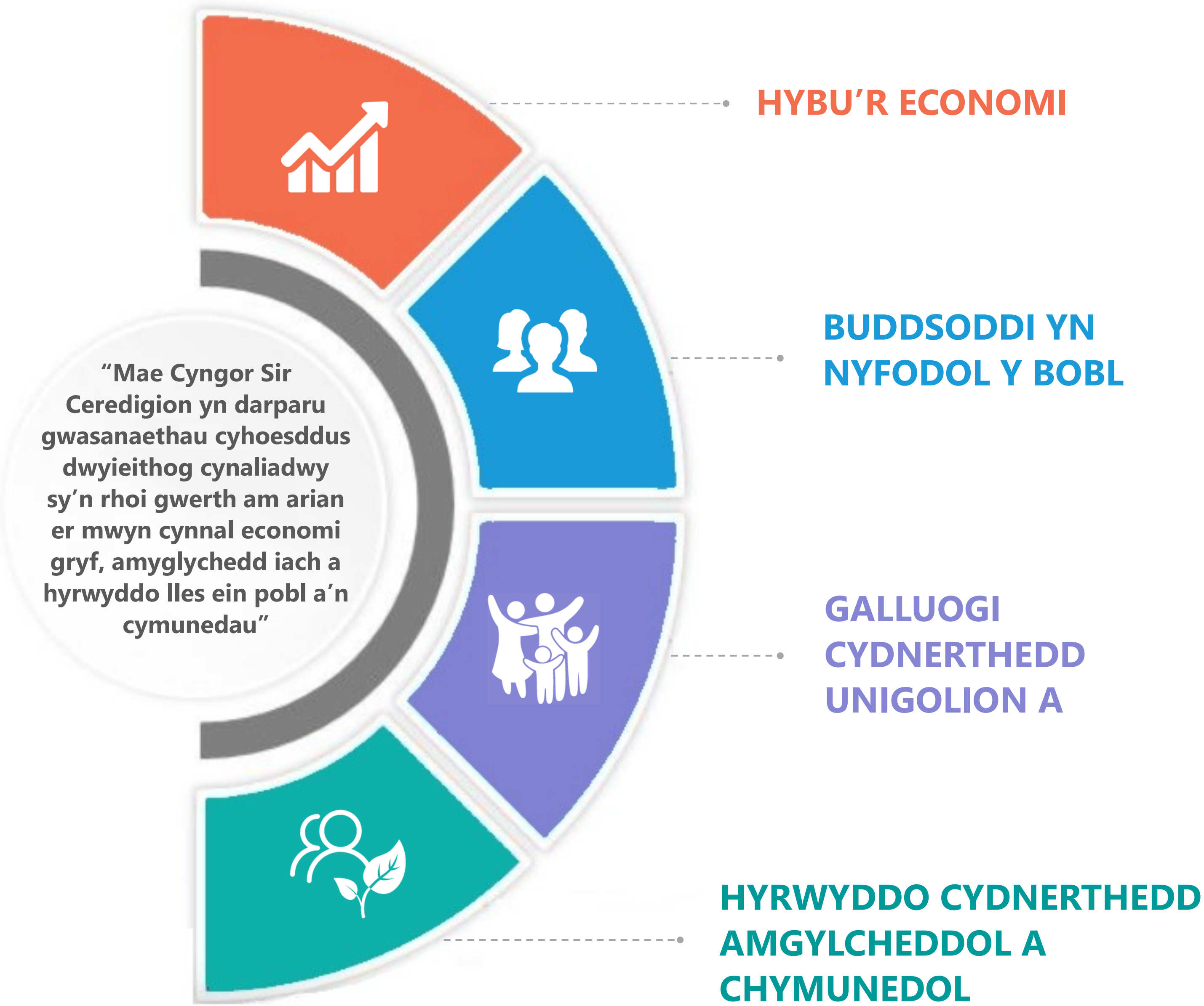

Cyflawni'r Blaenoriaethau

Mae'r Strategaeth Gorfforaethol yn cynnwys Cynllun Gweithredu a llinell amser i gyflawni'r Blaenoriaethau. Mae'r Cyngor yn mynd ati'n rheolaidd i adolygu'r perfformiad o ran ein Blaeno-riaethau a'n Hamcanion Llesiant gan ddefnyddio gweithdrefnau rheoli perfformiad. Mae'r Adroddiad Blynyddol hwn yn tynnu sylw at y cynnydd a wnaed gennym hyd yma.

Mae'r diagram isod yn darlunio'r strwythurau llywodraethu sydd ar waith.

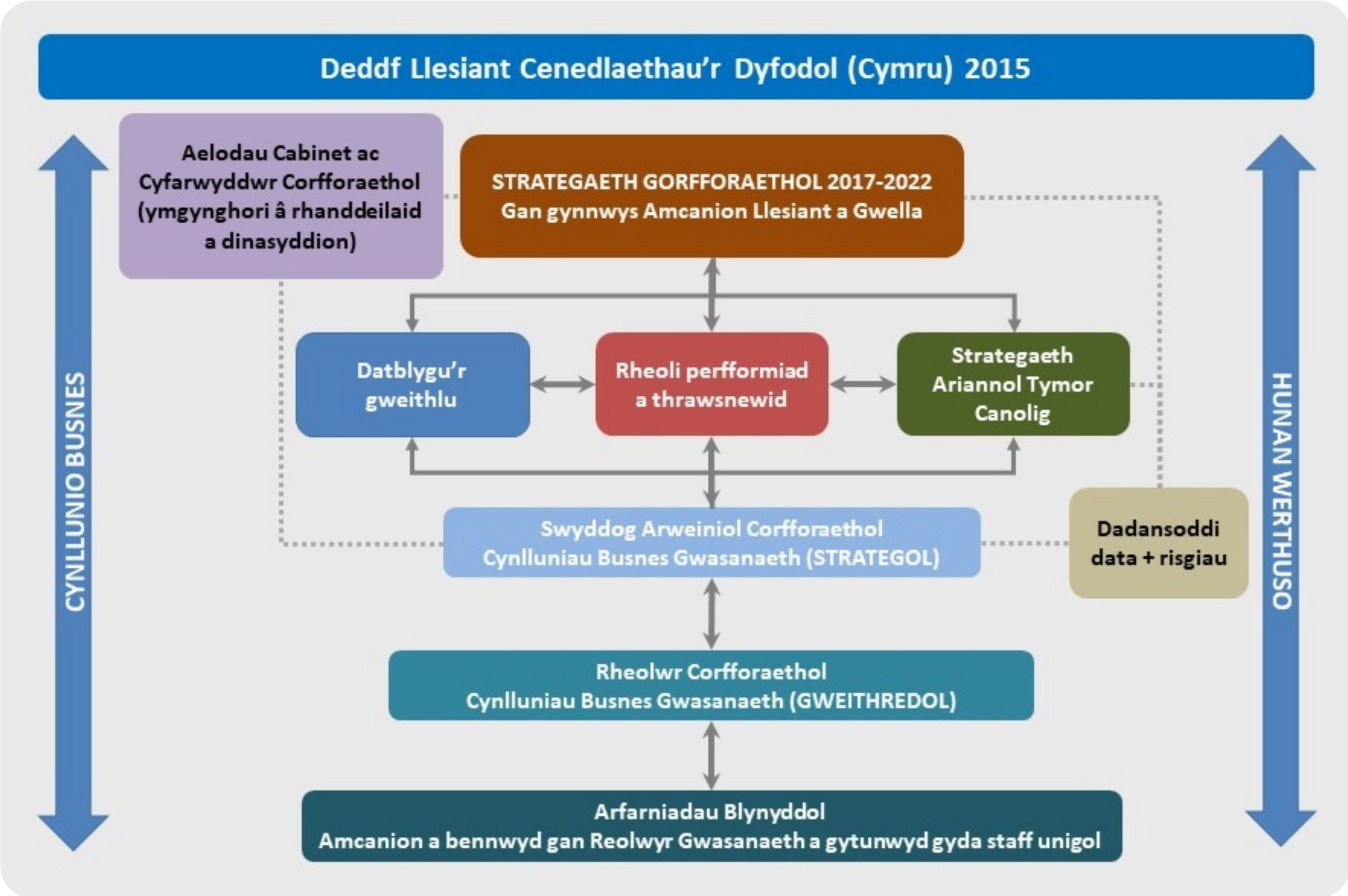

CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL

STRWYTHUR RHEOLI:

EIFION EVANS
Prif Weithredwr

BARRY REES
Cyfarwyddwr Corfforaethol

MEINIR EBBSWORTH	ELIN PRYSOR	STEVE JOHNSON	ALUN WILLIAMS	RHODRI LLWYD	RUSSELL HUGHES-PICKERING
Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Swyddog Arweiniol Corfforaethol	Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Ysgolion	Gwasanaethau Corfforaethol & Llywodraethu	Cyllid & Chaffael	Polisi, Perfformiad & Diogelu'r Cyhoedd	Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol	Economi ac Adfywio

Ble mae'r Arian yn mynd?

Mae'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig yn nodi sut y mae'r Cyngor yn cynllunio ei gyllideb bob blwyddyn a thros y tair blynedd nesaf. Mae'r Strategaeth yn cefnogi'r camau cyffredinol i reoli prif adnoddau'r Cyngor er mwyn iddo gyflawni ei amcanion.

Mae gwariant y Cyngor yn cefnogi cyflawni ei Strategaeth Gorfforaethol a'i Amcanion Llesiant. Er gwaethaf pandemig Covid-19 yn ystod 2020, mae Cyngor Sir Ceredigion yn parhau i ddangos awydd agored i wella gwasanaethau a buddsoddi mewn gwell adnoddau a chyfleusterau.

Er mwyn cwrdd â'r heriau cyllidebol mae'n wynebu, mae'r Cyngor yn parhau i weithredu effeithlonrwydd wrth gefn, datblygu dulliau cyflenwi amgen tra hefyd yn cynnal gwasanaethau.

Mae'r siart a ganlyn yn nodi'r gwariant a ragwelir ar wasanaethau yn 2020/21:

Gwariant Gwasanaethau 2020/21

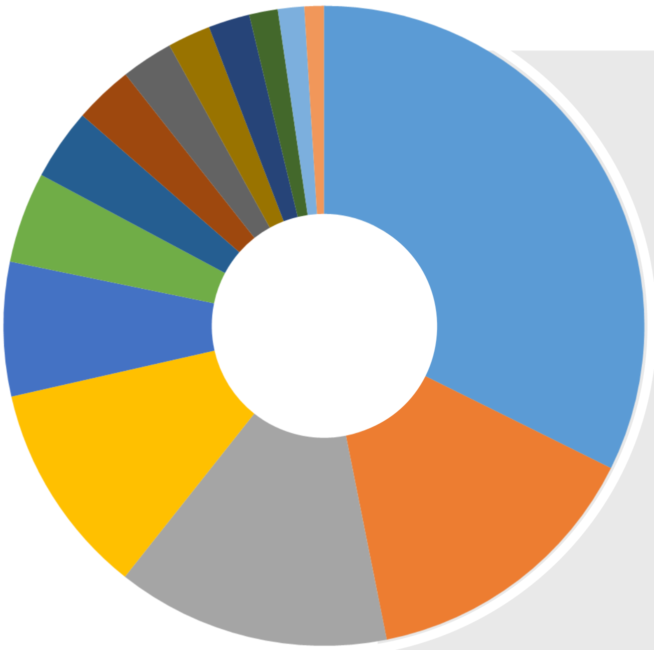

Ysgolion	**32%**	£48.86m
Porth Cynnal	**15%**	£21.95m
Cyllid a Chaffael	**14%**	£20.86m
Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol	**11%**	£16.31m
Porth Gofal	**7%**	£10.24m
Grŵp Arweiniol	**5%**	£6.94m
Cyswllt Cwsmer	**4%**	£5.45m
Ardollau, Premiwm Treth y Cyngor a Chronfeydd Wrth Gefn	**3%**	£4.48m
Gwasanaethau Democrataidd	**3%**	£3.96m
Economi ac Adfywio	**2%**	£3.28m
Porth Cymorth Cynnar	**2%**	£3.16m
Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd	**1%**	£2.18m
Pobl a Threfniadaeth	**1%**	£2.01m
Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu	**1%**	£1.48m

CAROLINE LEWIS
Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro

DONNA PRITCHARD
Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Porth Gofal

ELEN JAMES
Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Porth Cymorth

SIAN HOWYS
Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Porth Cynnal

ARWYN MORRIS
Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Cyswllt Cwsmer

LOWRI EDWARDS
Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Gwasanaethau Democrataidd

GERAINT EDWARDS
Swyddog Arweiniol Corfforaethol
Pobl & Threfnidiaeth

Hybu'r Economi

Mae Ceredigion yn sir hyderus, ddeniadol, lle mae llawer o'n pobl yn ffynnu ac yn datblygu, lle mae nifer wedi sefydlu busnesau llewyrchus a llwyddiannus, a lle sy'n denu nifer fawr o ymwelwyr. Mae gennym aer glân, lefelau gwych o fioamrywiaeth, a thirwedd naturiol sy'n destun edmygedd.

Mae ein maint a'n lleoliad yn golygu ein bod yn wynebu heriau o ran tyfu'r economi leol, ond ar yr un pryd, mae llawer o gyfleoedd y gallwn fanteisio'n llawn arnynt o ran rhoi'r sir mewn sefyllfa i addasu i ddyfodol carbon isel a digideiddio cynyddol.

Un o'r heriau hyn yw'r nifer o bobl ifanc sy'n gadael y sir, yn rhannol oherwydd y gostyngiad yn y nifer o swyddi sector cyhoeddus, sydd bob amser wedi bod yn rhan bwysig o economi Ceredigion.

Oherwydd hyn, her arall yw cynyddu maint, amrywiaeth a chydnerthedd y sector preifat yng Ngheredigion. Mae angen inni weld mwy o fusnesau'n cael eu sefydlu, a mwy o'n busnesau micro a bychan yn tyfu.

Ar ben hynny, mae angen i economi Ceredigion addasu i heriau allweddol yng ngoleuni penderfyniad y DU i adael yr UE, ac yn dilyn hynny, pandemig COVID-19 sy'n parhau i gael effaith sylweddol ar ein heconomi ac effaith ariannol ar ein dinasyddion. Wrth i'n hymdrechion adfer i gefnogi busnesau barhau, bydd ein hamcan Llesiant ar gyfer y Flaenoriaeth Gorfforaethol hon am weddill 2021/22 ac i mewn i 2022/23 yn parhau i fod:

> **“ *Cynorthwyo busnesau i ymateb i effeithiau COVID-19* ”**

Gweledigaeth ar y Cyd Tyfu Canolbarth Cymru

Llwyddodd Bargen Twf Canolbarth Cymru, a ddatblygwyd o'r Weledigaeth ar gyfer Tyfu Canolbarth Cymru, i gyflawni carreg filltir arwyddocaol ym mis Rhagfyr 2020 wrth i Lywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a Chynghorau Ceredigion a Phowys lofnodi Penawdau'r Telerau. Cytunodd y ddwy lywodraeth ddarparu £55m yr un dros gyfnod o 15 mlynedd ar gyfer rhanbarth cyfan Tyfu Canolbarth Cymru.

Bydd partneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru yn symud ymlaen i'r cynigion manylach nawr ar ffurf Achos Busnes Portffolio, a gaiff ei gwmpasu o wyth maes blaenoriaeth: Amaethyddiaeth, Bwyd a Diod, Cysylltedd Digidol, Ymchwil Gymhwysol ac Arloesi, Ynni, Hunaniaeth Twristiaeth wedi'i Chryfhau, Cefnogi Menter, Trafnidiaeth, Sgiliau a Chyflogaeth. Mae'r Fargen Twf yn cynnig cyfle allweddol er mwyn helpu i roi Hwb i Economi Ceredigion.

Bydd hyn yn gofyn am fuddsoddiad sylweddol gan y Cyngor dros y 15 mlynedd, a disgwylir elw o'r buddsoddiad hwnnw. Mae gan y Fargen Twf y potensial i gyflawni rôl sylfaenol yn adferiad economaidd rhanbarth Canolbarth Cymru ar ôl COVID, a llwyddwyd i sicrhau cynnydd da tuag at gyflawni hyn yn ystod 2020/21, ac ynghyd â datblygiad prosiect i greu swyddi a thwf economaidd yn ein Sir, bydd yn amser cyffroes i ddatblygiad economeg y rhanbarth.

Hirdymor	Atal	Cydweithio	Cynnwys	Integreiddio
• Cyfeirio at gwendiadau strwythurol i elwa yn yr hirdymor • Partneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru yn gosod gweledigaeth ar gyfer amserlen 15+ mlynedd • Dadansoddi tueddiadau'r dyfodol i wneud cynlluniau	• Cynyddu cyfleoedd economaidd i osgoi allfudo pellach o bobl ifanc medrus • Twf economaidd er mwyn osgoi effeithiau negyddol batrymau mudo ar ddiwylliant ac ar yr iaith Gymraeg • Ymyriadau i atal twf pellach yn y bwlch cynhyrchiant	• Mae partneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru yn dod â'r sectorau cyhoeddus, preifat ac academaidd at ei gilydd er mwyn cyflawni nodau cyfrannol • Gweithio gyda Chyngor Sir Powys a Llywodraethau Cymru a'r DU er mwyn gwneud y defnydd gorau o adnoddau a manteisio ar gyfleoedd	• Mae busnesau'r sector preifat a gyrwyr twf economaidd y dyfodol yn ymwneud â nodi blaenoriaethau a strategaethau • Sectorau preifat, cyhoeddus a trydydd sydd yn ymwneud â llunio'r rhaglen 'Bargen Twf'	• Strategaethau tyfiant economaidd sydd wedi integreiddio â gwasanaethau darpariaeth arall, yn cynnwys addysg, sgiliau, cynllunio ac isadeiledd

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

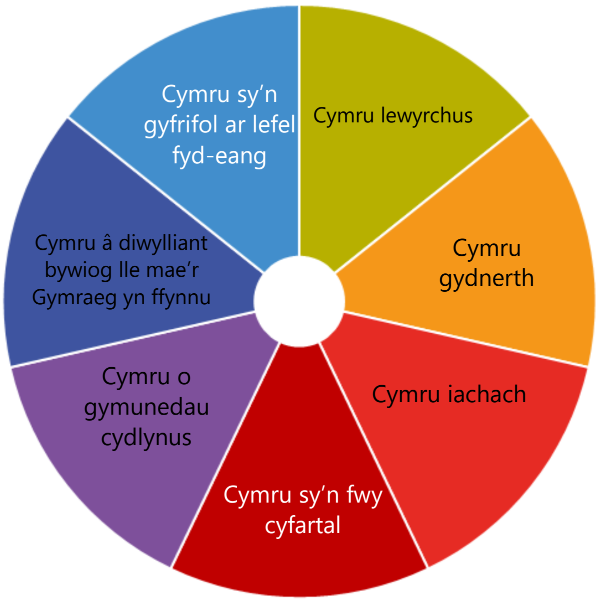

Mae ein Blaenoriaeth Gorfforaethol yn gwneud y mwyaf o'n cyfraniad at y nodau llesiant a amlygwyd

Asesiad cyffredinol o'r daith hyd yma

Mae'r cynnydd o ran cwrdd â'r flaenoriaeth hon yn **Dda** ac mae'r rhagolygon ar gyfer gwelliant yn **Dda**. Mae'r camau tuag at ddarparu cyfleoedd cyflogaeth a datblygu cynlluniau partneriaeth cydweithredol ac ar-loesol yn symud ymlaen yn dda.

Mae Partneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru'n enghraifft o Geredigion yn **perchnogi ei dyhead** i sicrhau ei bod yn cryfhau'r economi leol a rhanbarthol fel rhan o Gymru ffynian-

Perchnogi ein huchelgais

Da

Hybu'r Economi

Ymateb i COVID-19 a'r Prif Gyflawniadau:

- Cyhoeddwyd **Strategaeth Economaidd newydd Ceredigion** ym mis Mawrth 2021, a oedd yn nodi sut y byddwn yn cydweithio er mwyn sicrhau twf economaidd cadarn, cynaliadwy a mwy cydnerth i Geredigion, a gaiff ei greu a'i rannu gan bawb. Mae dogfen y strategaeth yn nodi'r camau a fydd yn rhoi sylw i'r sialensiau a'r cyfleoedd sy'n bodoli yn yr economi leol. Mae'n canolbwyntio ar bedwar prif faes blaenoriaeth – Pobl, Menter, Lle a Chysylltedd, gyda phob adran yn amlinellu rhai o'r ymyriadau cynnar a ystyrir. Bydd gwaith yn parhau ar ddatblygu'r cynlluniau gweithredu manwl yn ystod 2021/22.
- Cyflwynwyd cais i **Gronfa Codi'r Gwastad** er mwyn buddsoddi mewn seilwaith a fydd yn gwella bywyd bob dydd ar draws Ceredigion. Cyhoeddwyd Cronfa Codi'r Gwastad yn Adolygiad o Wariant Llywodraeth y DU, ac mae'n cynorthwyo gweithgarwch adfywio mewn canol trefi ac ar y stryd fawr, prosiectau trafnidiaeth lleol, ac asedau diwylliannol a threftadaeth, a bydd yn cyflawni rôl allweddol yn y broses adfer yn dilyn pandemig Covid-19.
- Crëwyd gwefan bwrpasol ar gyfer **Cymorth Busnes** i gefnogi economi Ceredigion a bydd yn sicrhau bod busnesau, cyflogwyr a gweithwyr y sir yn gallu cael gafael ar y wybodaeth, y cyngor a'r cymorth diweddaraf i'w helpu i addasu a chael eu gwynt atynt yn dilyn y pandemig.
- Rheolwyd 8,900 **o ymholiadau a oedd yn ymwneud â COVID** gan Ganolfan Cyswllt Cwsmeriaid Ceredigion, 'CLIC', yn ystod blwyddyn 2020/21, gan gynnwys ymholiadau a oedd yn ymwneud â Grantiau Busnes, y Gronfa Adferiad Diwylliannol a'r Cynllun Grant Cyfalaf i Fusnesau Bychain. Roedd dros 2,000 o'r rhain yn ymwneud â help y Grant Ardrethi Annomestig ar gyfer busnesau yn y sectorau lletygarwch, twristiaeth, hamdden a manwerthu dianghenraid.

Mesuriadau Ymateb COVID-19

3,700 Ymweliadau i sicrhau bod adeiladau busnes yn cydymffurfio â rheolau COVID-19

138 Aelod staff wedi adleoli i rolau eraill i helpu i gefnogi ymateb COVID-19

8,835 Taliadau Grant Busnes a weinyddir ar draws Ceredigion

£49m O'r cyllid Grant Busnes a weinyddir ar draws Ceredigion

Ym mis Gorffennaf 2020, crëwyd "Parthau diogel" yng nghanol trefi Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi a Cheinewydd er mwyn creu trefi diogel a deniadol i bobl ddod i siopa a mwynhau er gwaethaf y pandemig. Roedd hyn yn cynnwys ehangu llwybrau troed, gosod cyrbiau isel, cau ffyrdd, addasu lleoedd parcio a safleoedd i fusnesau allu masnachu er mwyn caniatáu i bobl gadw pellter cymdeithasol o 2 fetr bob amser.

Cafwyd dros 2,000 o ymatebion i'r ymgynghoriad am y parthau diogel yn ystod 2020 a gwnaethpwyd addasiadau. Er bod nifer yr achosion COVID yn parhau i fod yn isel yng Ngheredigion, mae'r risg i iechyd y cyhoedd yn parhau, a bydd y parthau diogel yn parhau i fod yn eu lle am yr hyn a ragwelir a fydd yn dymor prysur iawn yn ystod yr haf 2021. Bydd hyn yn helpu pobl i ymweld â siopau a gwasanaethau yn ein trefi mewn ffordd ddiogel, gan gadw nifer yr achosion yn isel.

Cynnydd yn ein Hamcanion Llesiant Hybu'r Economi

Amcan Llesiant y Cyngor	Statws
• Cynorthwyo busnesau i ymateb i effeithiau COVID-19	Wedi cychwyn ac ar targed (gwyrdd)

Wedi ei gwblhau — Wedi cychwyn ac ar targed — Wedi dechrau ond tu ôl y targed — Heb cychwyn

Gweithffyrdd+ yn cynnig cyfleoedd newydd yn 2020/21

Gwasanaeth yw Gweithffyrdd+ Ceredigion i helpu pobl nad ydynt mewn cyflogaeth i gael hyfforddiant wyneb yn wyneb ac ar-lein, ynghyd â phrofiad gwaith, cyfleoedd gwirfoddoli a swyddi. Caiff y cynllun ei staffio gan swyddogion o Gyngor Sir Ceredigion ac mae'n cael ei ariannu'n rhannol gan Gronfa Gymdeithasol Ewrop drwy Lywodraeth Cymru.

Mae cymorth ar gael i helpu pobl sydd â chyflyrau iechyd neu anableddau sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio; gofalwyr; y rhai sydd heb fawr o gymwysterau neu ddim cymwysterau; pobl â chyfrifoldebau gofal plant; rhai dros 54 oed; pobl mewn aelwyd un oedolyn neu aelwyd ddi-waith; neu Bobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig.

Un o drigolion Ceredigion sy'n elwa o'r cynllun yw Mary, a roddodd y gorau i'w busnes glanhau domestig oherwydd ei chyfrifoldebau gofalu yn y teulu. Yr oedd wastad yn cynllunio at y dyfodol, a chysylltodd Mary â Gweithffyrdd+ am gymorth. Cafodd fentor i weithio gyda hi ar sail un i un, i nodi ei hanghenion hyfforddiant er mwyn iddi ymgyfarwyddo'n gyflym â defnyddio cyfrifiaduron a chyfryngau digidol.

Daeth y tîm Gweithffyrdd+ o hyd i gwrs hyfforddiant Technoleg Gwybodaeth a oedd yn lleol i Mary ac yn un yr oeddent yn gallu ei ariannu. Roedd y cwrs 'Trwydded Yrru Gyfrifiadurol Ewropeaidd' (ECDL) a gyflwynwyd gan Dysgu Bro, sef un o wasanaethau Cyngor Sir Ceredigion, wedi gwneud argraff dda ar Mary - "Roedd y cwrs ECDL yn fuddiol ar sawl lefel. Dysgodd sgiliau pwysig newydd imi a thrwy orfod bod mewn man yn brydlon a chymysgu â phobl newydd, rhoddodd fi mewn amgylchedd a oedd yn debyg i fyd gwaith. Dechreuais ymlacio, rheoli straen a magu hyder am fy nyfodol." Nod Mary yw defnyddio'i sgiliau TG newydd i'w helpu i ddysgu Saesneg o gartref, ac mae Gweithffyrdd+ yn parhau i'w chefnogi.

Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl

System addysg Ceredigion yw un o’r rhai mwyaf llwyddiannus yng Nghymru, ond mae problemau'r economi leol a lleihad mewn cyfleoedd gwaith wedi arwain at nifer fawr o'n hoedolion iau yn gadael y sir.

Mae Ceredigion yn economi incwm isel gydag incwm y cartref sydd ymysg yr isaf yng Nghymru, er gwaetha'r lefelau cymwysterau gweddol uchel yn y gweithlu. Mae tlodi mewn gwaith yn arwyddocaol ac yn effeithio ar gyfran uwch o ddinasyddion yn ein sir ni nag yn ardaloedd difreintiedig cydnabyddedig y Cymoedd a Dwyrain Cymru.

Bydd Buddsoddi yn Nyfodol Pobl yn sicrhau’r rhaglenni hyfforddiant priodol a fydd yn galluogi dysgwyr i gwrdd ag anghenion cyflogaeth busnesau presennol a busnesau’r dyfodol yng Ngheredigion. Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod dysgwyr ôl-16 ac oedolion sy’n ddysgwyr yn meddu ar y set sgiliau angenrheidiol i’w galluogi i fod yn weithwyr hyblyg, dwyieithog, all addasu i gwrdd â gofynion cyflogaeth y dyfodol.

Er bod y Sir bellach yn dod i'r amlwg o fesurau cloi, mae peryglon amrywiadau pellach o COVID-19 yn golygu bod yn rhaid i ni aros yn wyliadwrus, a bydd yr adferiad yn parhau i mewn i 2022/23. O ganlyniad, bydd ein hamcanion Llesiant ar gyfer gweddill 2021/22 ac i mewn i 2022/23 yn aros:

“ Cynorthwyo dysgwyr o bob oedran a chefndir i ddychwelyd yn ddiogel i addysg a hyfforddiant, a gwella mynediad at ddysgu a chyflogaeth ”

“ Diogelu pobl rhag tlodi ”

“ Hybu a hwyluso diwylliant a hunaniaeth ddwyieithog unigryw a bywiog Ceredigion ”

Cefnogi Pobl Ifanc yn ystod y Cyfnod Clo

Mae'r tîm Pobl Ifanc Egnïol (PIE) yng Ngheredigion wedi bod yn gweithio mewn ffordd rith ers y cyfnod clo er mwyn ymateb i anghenion plant a phobl ifanc dros y misoedd diwethaf. Yn ystod y cyfnod clo, pan na fu modd i bobl ifanc gyfarfod, aeth y tîm PIE ati i ymgysylltu â'i gynulleidfaoedd trwy gyfrwng nifer o blatfformau cyfryngau cymdeithasol. Roedd hyn yn sicrhau y cynigiwyd cyfleoedd a negeseuon cynhwysol pwysig, sy'n cael effaith gadarnhaol ar les corfforol a meddyliol.

Defnyddiwyd dolen cyfryngau cymdeithasol @CeredigionActif yn rheolaidd ar Facebook, Twitter, Instagram a YouTube er mwyn rhyddhau fideos gan arweinwyr ifanc, gwersi AG, gemau, gweithgareddau a negeseuon ysbrydoledig, a defnyddir nifer o wahanol blatfformau er mwyn cyrraedd cymaint o bobl ifanc a theuluoedd ag y bo modd. Mae'r tîm wedi cynhyrchu 110 o fideos a oedd yn ceisio sicrhau bod pobl ifanc yn eu harddegau, disgyblion cynradd a phlant bach nad ydynt wedi dechrau mynychu'r ysgol eto, yn egnïol yn ystod y cyfnod pan oeddent gartref.

Roedd y gweithgareddau hyn yn cynnwys 27 o gemau rhaglen haf yn ystod gwyliau haf 2020, 40 o wersi AG i ysgolion gan gynnwys diwrnodau chwaraeon ar-lein a 4 fideo ffitrwydd gan genhadon ifanc ar gyfer yr Wythnos Gwirfoddolwyr Ifanc.

Hirdymor	Atal	Cydweithio	Cynnwys	Integreiddio
• 10 mlynedd + • Gweithlu i gwrdd ag anghenion cyflogwyr yn y dyfodol • Dadansoddi tueddiadau'r dyfodol	• Ffyrdd iachach o fyw yn atal problemau iechyd yn y dyfodol • **Atal** tlodi mewn gwaith drwy gynyddu lefelau incwm • Dealltwriaeth glir o atal a'r strategaethau cysylltiedig	• Dull aml asiantaeth o ddarparu gwasanaethau wedi'i deilwra	• Dysgwyr a chyflogwyr yn rhan o'r broses gwneud penderfyniadau	• Mae gwell sgiliau a gwell swyddi yn cynyddu lefelau incwm ac felly'n caniatáu i'r economi leol dyfi

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

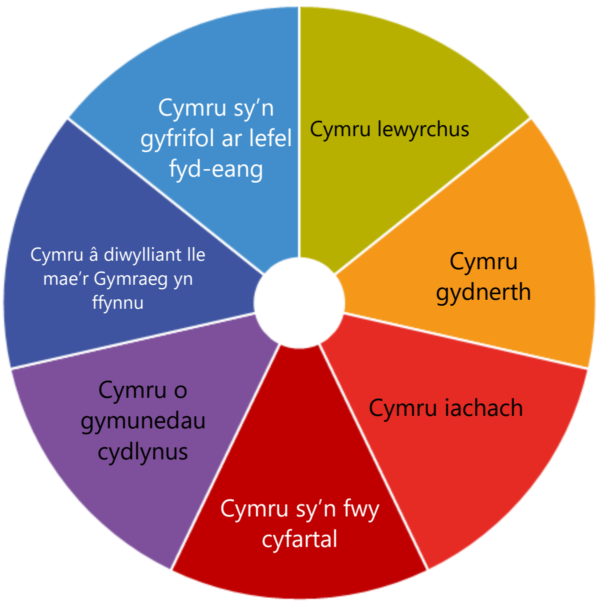

Mae ein Blaenoriaeth Gorfforaethol yn gwneud y mwyaf o'n cyfraniad at y nodau llesiant a amlygwyd

Asesiad cyffredinol o'r daith hyd yma

Mae'r cynnydd a wneir wrth gyflawni'r flaenoriaeth hon yn Dda ac mae'r rhagolygon o ran gwella yn Dda. Mae'r amcanion o gefnogi dysgwyr i ddychwelyd yn ddiogel i fyd addysg ac o amddiffyn pobl rhag tlodi yn unol â'r targed.

Er enghraifft, cyhoeddwyd y Strategaeth newydd Mynd i'r Afael â Chaledi ac mae'n cael ei gweithredu drwy Is-grŵp Tlodi'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Dyma enghraifft o Geredigion yn perchnogi ein huchelgais.

Perchnogi ein huchelgais

Da

Ymateb i COVID-19 a'r Prif Gyflawniadau:

- Sicrhawyd cyllid o £5.8m i adnewyddu ac adeiladu estyniad yn Ysgol Uwchradd Aberteifi trwy'r Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif.
- Gweithredwyd tâl rhieni yn llwyddiannus ym mhob ysgol sydd wedi arwain at leihau'r stigma sy'n gysylltiedig â disgyblion ar brydau ysgol am ddim ac arwain at arbedion o tua £100k.
- Hwb gofal plant a ddarperir ar gyfer plant gweithwyr allweddol a dysgwyr agored i niwed yn ystod y cyfnod clo.
- Parhaodd 42 o ddisgyblion i dderbyn trochiad iaith trwy'r Ganolfan Iaith rhithwir.
- Sefydlu'r coronafirws - Cynllun Cymorth Gofal Plant (C-CAS) i gymryd lle y Cynnig Gofal Plant yn ystod y cyfnod clo cyntaf. Roedd hyn er mwyn sicrhau cefnogaeth ariannol i ofal plant i weithwyr allweddol - gyda 2 ganolbwynt gofal plant i blant dan 4 oed wedi'u sefydlu yn Aberystwyth ac Aberteifi rhwng Ebrill ac Awst 2020.
- Dysgu o bell ar waith ar gyfer pob disgybl yn ystod y cyfnodau clo ac amrywiaeth eang o adnoddau dal i fyny a ddarperir i staff a disgyblion trwy'r athrawon Cynghori.
- Darparwyd dros 1,000 o liniaduron/tabledi a dyfeisiau MiFi i ddisgyblion er mwyn Dysgu o Bell yn ystod y cyfnod clo.
- Cefnogodd ysgolion yn llwyddiannus i ailagor trwy ymweliadau safle, canllawiau gweithredol, asesiadau risg a darpariaeth PPE.
- Roedd adnoddau e-lyfrgell ar gael yn ehangach, ac adleolwyd faniau llyfrgell y Cyngor i ddarparu pecynnau gofal ledled y Sir.
- Roedd rhestr o grantiau a chymorth ar gael i'r unigolion oedd yn wynebu caledi yn ystod y pandemig. Roedd hyn yn cynnwys grantiau megis y Gronfa Cymorth Ddewisol, sydd yn cefnogi costau angenrheidiol mewn argyfwng i grwpiau cymorth lleol sydd yn darparu dillad, cewynnau a thywelion i rieni efo babanod, sydd yn agored i niwed.
- Cwblhau estyniad i Ysgol Gynradd Pontrhydfendigaid yn llwyddiannus, fel rhan o'r grant lleihau maint dosbarthiadau.

600
O ddisgyblion wedi parhâi i dderbyn gwersi cerddoriaeth offerynnol yn ystod 2020/21

£131,000
O gyllid wedi'i derbyn i Amgueddfa Ceredigion

2,400
Unigolyn wedi mynychu Gwyl yr Enfys digidol

6
Prentisiaethau newydd wedi lansio yn y Cyngor yn 2020

Diogelu Dinasyddion Ceredigion rhag Tlodi

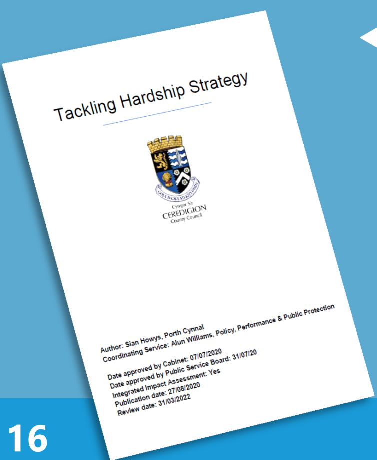
Tackling Hardship Strategy

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

Author: Sian Howys, Porth Cynnal
Coordinating Service: Alun Williams, Policy, Performance & Public Protection

Date approved by Cabinet: 07/07/2020
Date approved by Public Service Board: 31/07/20
Integrated Impact Assessment: Yes
Publication date: 27/08/2020
Review date: 31/03/2022

◀ Cyhoeddwyd **Strategaeth Mynd i'r Afael â Chaledi** newydd ym mis Gorffennaf 2020, sy'n cynnig fframwaith cadarn a fydd yn galluogi dealltwriaeth ar y cyd o'r sefyllfa ac a fydd yn datblygu amrediad o fentrau er mwyn lleihau risgiau tlodi gymaint ag y bo modd, a chymryd camau ataliol. Mae COVID-19 wedi cael effaith nid yn unig ar les cymdeithasol ac economaidd pobl, ond hefyd, mae wedi peri risg uwch i unigolion a theuluoedd sy'n dioddef caledi. Bu 23 o sefydliadau yn ymwneud â'r broses o ddatblygu'r strategaeth, a chaiff ei chynnydd ei fonitro yn rheolaidd trwy gyfrwng Is-grŵp Tlodi y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Cynnydd yn ein Hamcanian Llesiant Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl

Amcan Llesiant y Cyngor	Statws
• Cefnogi dysgwyr o bob oed a chefndir, i ddychwelyd yn ddiogel i addysg a hyfforddiant a gwella mynediad at ddysgu a chyflogaeth	Gwyrdd
• Amddiffyn pobl rhag tlodi	Gwyrdd
• Hyrwyddo a hwyluso diwylliant a hunaniaeth ddwyieithog unigryw a bywiog Ceredigion	Oren

Wedi ei gwblhau | Wedi cychwyn ac ar targed (gwyrdd) | Wedi dechrau ond tu ôl y targed (oren) | Heb cychwyn (coch)

110
O fideos Pobl ifanc Actif wedi'i cyhoeddi yn ystod y cyfnod clo

£160,000
Wedi derbyn mewn Cymorthdaliadau Busnes a Chronfa Cadernid

30
Gwersi AG ysgolion wedi cael eu cyflwyno ar-lein yn ystod y cyfnod clo

600
Pobl ifanc a theuluoedd wedi'i chefnogi trwy 3,000 o alwadau

15,000+
O barseli bwyd wedi danfon i breswylwyr sydd yn agored i niwed

50+
Grwpiau a rhaglenni rhieni wedi'i cyflwyno ar-lein

250
O bobl ifanc wedi derbyn cymorth yn yr ysgol

£30,000
Cronfa Gofalwyr wedi'i dyrannu

Hyrwyddo diwylliant a hunaniaeth unigryw Ceredigion yn ystod 2020/21

- Mae darpariaeth ddigidol wedi galluogi **Cered (menter iaith Gymraeg)** i barhau i hyrwyddo'r Gymraeg mewn cymunedau er cyfyngiadau Covid 19. Mae rhaglen wythnosol o ddigwyddiadau a gweithgareddau wedi'i phostio ar wefannau cyfryngau cymdeithasol gan gynnwys prosiectau ymgysylltu newydd ac arloesol fel Theatr Soffa, Hwyl i Blant a Cefn y Rhwyd darllediadau radio ar y cyd â Radio Aber.
- Cyflwynodd **Theatr Felinfach** sawl rhaglen celfyddydau digidol trwy gydol y cyfnod clo e.e. Sesiynau 'beat box' efo Ed holden (Mr Phormula), gwersi dawns rhithwir, pantomeim digidol a sawl sesiwn ddychmygus i blant o bob oed. Hefyd, derbyniodd y Theatr enwebiad ar gyfer Gwobr Dyniaethau Achates 2020 am amrywiaeth a safon ei ddarpariaeth ddigidol gyfranogol.
- Enwebwyd **Amgueddfa Ceredigion** ar gyfer Gwobr Amgueddfeydd a Threftadaeth am yr Arddangosfa Dros Dro neu Deithiol Orau 2020 mewn perthynas â'i harddangosfa Defaid. Mae'r arddangosfa ddefaid hefyd wedi'i defnyddio fel astudiaeth achos gan Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol sy'n tynnu sylw at sut mae amgueddfeydd lleol yn helpu i gyflawni'r Nodau Llesiant Cenedlaethol.

Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn gosod gofyniad cyfreithiol ar y gwasanaeth i ddatblygu amrywiaeth o strategaethau ymyrryd yn gynnar ac atal, sy'n cynnwys trefniadau cydweithredol â chymunedau a'r sector gwirfoddol i gefnogi byw'n annibynnol.

Yn ogystal, mae'r lefelau diweithdra ynghyd â'r lefelau incwm isel wedi ei gwneud hi'n fwy anodd i bobl cael tai diogel a fforddiadwy.

Bydd Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd yn gwella llesiant drwy wella mynediad i dai fforddiadwy, gan atal problemau yn y dyfodol a chynnal annibyniaeth.

Mae achos COVID-19 wedi cael effaith sylfaenol ar ddarparu gwasanaethau i'r dinasyddion mwyaf bregus gan gynnwys yr henoed, y rhai heb fynediad at band llydan a'r rhai a wynebodd unigedd yn ystod y cyfnod clo cenedlaethol yn 2020. Mewn ymateb, ein hamcanion Lles ar gyfer gweddill 2021-22 ac i mewn i 2022-23 yw i parhau i gefnogi ein dinasyddion sydd mwyaf agored i niwed:

“ Cynorthwyo dinasyddion sydd wedi'u heffeithio'n anghymesur gan COVID-19 i wella'u lles corfforol ac emosiynol ”

“ Hyrwyddo llesiant unigolion a chymunedau o fewn cartrefi diogel, fforddiadwy a hygyrch ”

Yn Fehefin 2020, dyfarnwyd £99,000 i Wasanaeth Ieuenctid Ceredigion gan Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol i ddatblygu darpariaeth symudol i blant a phobl ifanc. Mae'r gwasanaeth ieuenctid wedi'i leoli o fewn Porth Cymorth Cynnar, sef gwasanaeth cymorth cynnar, cefnogaeth ac ymyriad Cyngor Sir Ceredigion, sydd yn cefnogi cymunedau, plant, pobl ifanc a theuluoedd sydd yn agor i niwed. Nod y prosiect yma yw sefydlu canolfannau ieuenctid symudol, a fydd yn ymestyn darpariaeth i ardaloedd gwledig yng Ngheredigion.

Porth y Gymuned – Cynorthwyo Lles Preswylwyr

Cychwynnodd gwasanaeth Porth y Gymuned ym mis Mai 2018 ac mae'n cynorthwyo preswylwyr o bob oed yng Ngheredigion trwy eu helpu i ffurfio cysylltiadau er mwyn manteisio ar gyfleoedd cymorth yn eu hardal, y gallent gynnal a gwella eu lles.

Mae'r gwasanaeth hwn wedi bod yn arbennig o bwysig wrth gynorthwyo ein preswylwyr yn ystod pandemig COVID-19. Fel arfer, bydd yr ymholiadau a gaiff Porth y Gymuned yn amrywiol iawn, o ymyriadau ar lefel isel i gyfeirio a chynorthwyo unigolion y bydd angen iddynt fanteisio ar wasanaethau statudol neu ddwys efallai. Rhwng mis Gorffennaf 2020 a mis Ionawr 2021, gwnaethpwyd 419 o gyfeiriadau i Borth y Gymuned yn ystod anterth y pandemig. Yn ogystal, aeth y gwasanaeth ati i lunio rhestr gynhwysfawr o wasanaethau dosbarthu bwyd, banciau bwyd ac adnoddau ar gyfer ystod eang o gymorth megis help ariannol, grantiau a chyngor ynghylch dyled er mwyn cynorthwyo preswylwyr yn ystod y cyfnod arbennig o anodd hwn.

Mae Porth y Gymuned yn galluogi unigolion i gael sgwrs 'Yr Hyn sy'n Bwysig' gyda Chysylltydd Cymunedol, sy'n gallu eu helpu i nodi datrysiadau wedi'u targedu sy'n bodloni eu hanghenion. Mae'r Cysylltwyr Cymunedol yn cynorthwyo pobl a'u teuluoedd i fanteisio ar gyngor a chymorth a ddarparir gan y trydydd sector, yn ogystal â nodi gwasanaethau a grwpiau priodol o fewn eu cymunedau eu hunain, megis grwpiau cymdeithasol y gallent helpu i gyfrannu at eu lles.

Hirdymor	Atal	Cydweithio	Cynnwys	Integreiddio
• Model gwasanaethau integredig i sicrhau gwasanaethau cynaliadwy ar gyfer y 15 + mlynedd nesaf • Dadansoddi tueddiadau'r dyfodol	• Gofal gydlynus i atal materion rhag datblygu ymhellach	• Y Bwrdd Iechyd, Awdurdodau Lleol a phartneriaid y trydydd sector yn bwriadu **cydweithio** i weithredu rhaglenni iechyd a gofal cymdeithasol integredig ar draws Gorllewin Cymru	• Y sector cyhoeddus a'r sector preifat yn ymwneud â'r gwaith o ddatblygu'r Model Gwasanaethau Integredig • Unigolion yn ymwneud â phenderfyniadau sy'n effeithio arnynt	• Y sector cyhoeddus a'r sector preifat yn cydweithio i gyfrannu cymaint â phosibl at Gymru iachach a nodau arall

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

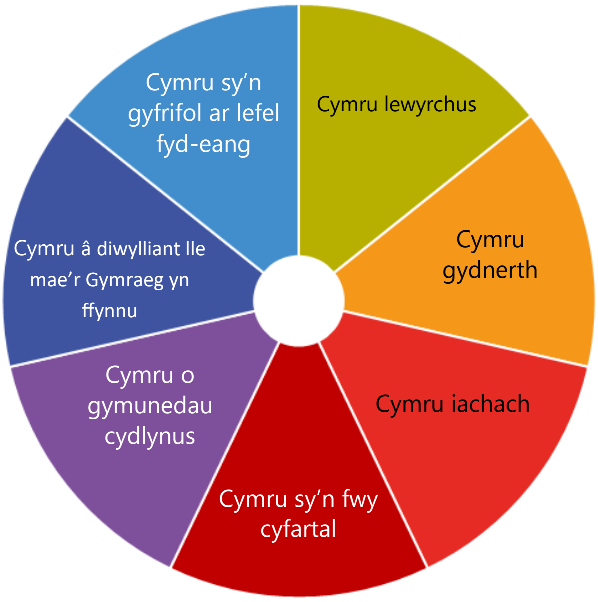

Mae ein Blaenoriaeth Gorfforaethol yn gwneud y mwyaf o'n cyfraniad at y nodau llesiant a amlygwyd

Asesiad cyffredinol o'r daith hyd yma

Mae'r cynnydd wrth gyflawni'r amcan hwn yn **Dda** ac mae'r rhagolygon ar gyfer gwella yn **Dda**. Er gwaethaf yr heriau o ran cefnogi dinasyddion sydd wedi cael ei effeithio gan COVID-19 i wella eu lles corfforol ac emosiynol, a hyrwyddo llesiant unigolion a chymunedau mewn cartrefi diogel a hygyrch, mae'r ddau wedi'u hasesu fel rhai gwyrdd ac yn unol â'r targed.

Mae Porth Gofal yn enghraifft o Ceredigion yn **Arwain y Ffordd** i ddarparu Gwasanaethau Integredig nawr ac yn y dyfodol.

Arwain y ffordd

Da

Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd

Ymateb i COVID-19 a'r Prif Gyflawniadau

- Cefnogi Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda trwy sefydlu dau ysbyty maes dros dro yn y sir mewn ymateb i COVID-19.
- Ceredigion oedd yr awdurdod lleol cyntaf yng Nghymru i ddarparu gwasanaeth olrhain cysylltiadau ac wedi hynny fe'i dewiswyd gan Lywodraeth Cymru yn ardal beilot, cyn sefydlu'r cynllun cenedlaethol. Roedd y Tîm Olrhain Cysylltiadau, a oedd yn cynnwys dros 50 o aelodau staff a adleolwyd o rolau eraill ar draws yr awdurdod, wedi rhoi cyngor i unigolion ar gynnal profion coronafeirws ac ar hunan-ynysu neu ar gamau gweithredu eraill fel rhan o'r ymdrechion parhaus i atal y feirws rhag lledaenu ymhellach ac i gadw pawb yn ddiogel.
- Cefnogwyd tua 2,900 o drigolion, o bobl ifanc i deuluoedd i ofalwyr, yn ystod y pandemig trwy alwadau rheolaidd 'Cadw mewn Cysylltiad' gan staff y Cyngor yn Porth Cymorth Cynnar i wirio eu lles a rhoi cyfle i siarad â rhywun yn ystod y cyfnod clo.
- Ym mis Gorffennaf 2020, lansiodd Ceredigion ei hymgyrch Cysylltu â Charedigrwydd, sy'n ceisio creu mwy o ddealltwriaeth o fudd ac effaith caredigrwydd arnon ni ac eraill yn ein cymuned. Mae'n seiliedig ar ddull pontio'r cenedlaethau, sy'n meithrin cysylltiadau er mwyn lleddfu'r unigrwydd ac arwahanrwydd sy'n gyffredin mewn nifer o'n cymunedau.
- Ym mis Rhagfyr 2020 cymeradwywyd cynnig Ceredigion i ddatblygu Canolfan Llesiant yn Llanbedr Pont Steffan ac mae'r cynlluniau'n mynd rhagddynt yn ystod 2021. Bydd yr Hwb Llesiant yn cynnal 'Canolfan Llesiant' – cyfleuster a fydd nid yn unig yn cynnig ei darpariaeth graidd, sef Hamdden, ond hefyd yn cynnig mannau i gyfarfod, ymgynghori a thrin pobl, i gyfrannu at wella lles corfforol, meddyliol a chymdeithasol trigolion y Sir. Sefydlir hybiau hefyd yng Ngogledd, Canolbarth a De Ceredigion yn ogystal â darpariaeth dros dro mewn llefydd eraill yn y Sir.
- Gan ymateb i'r pandemig, darparodd tîm Cam Nesa Ceredigion becynnau lles i gynorthwyo pobl ifanc y gallent fod yn profi unigrwydd, arwahanrwydd neu faterion eraill sy'n eu gwneud yn agored i niwed. Mae prosiect Cam Nesa yn rhan o Raglen Weithredol Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd (ESF) ac mae'n gweithio gyda phobl ifanc rhwng 16 a 24 oed trwy gynnig dewisiadau iddynt i fanteisio ar amrediad o gymorth personol wedi'i deilwra a chyfleoedd sy'n ymwneud â gwaith er mwyn bodloni eu hanghenion a'u huchelgais.

31
Cymorthdaliadau diogel, cynnes a diogel wedi'i gwblhau

32
Ymgeiswyr digartref potensial wedi'u cefnogi â materion ariannol

900
O preswylwyr oedd yn cysgodi yng Ngheredion wedi derbyn parsekli bwyd wythnosol

1,650
O becynnau lles wedi'i chynhyrchu i ofalwyr di-dâl ac oedolion arunig

Yn ystod y cyfnod clo yn 2020, cydnabu Cyngor Sir Ceredigion mor bwysig oedd cadw mewn cysylltiad yn ystod y cyfnod heriol o hunan-ynysu. Deallai ei bod hi'n anodd ar deuluoedd nad oedd yn gallu ymweld â'u hanwyliaid mewn cartrefi gofal.

Mae staff y Cyngor yn cefnogi ac yn gofalu am ein preswylwyr ac er mwyn rhoi sicrwydd ychwanegol iddynt, gosodwyd cyfleusterau fideo-gynadledda ym mhob un o'n cartrefi gofal i sicrhau cyswllt gydag aelodau'r teulu yn ystod y cyfnod anodd hwnnw.

Cynnydd yn ein Hamcanion Llesiant Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd

Amcan Llesiant y Cyngor	Statws
• Cefnogi dinasyddion sydd wedi cael ei effaithio yn anghymesur gan COVID-19 i wella eu lles corfforol ac emosiynol	Wedi cychwyn ac ar (gwyrdd)
• Hyrwyddo lles unigolion a chymunedau mewn cartrefi diogel a hygyrch	Wedi cychwyn ac ar (gwyrdd)

Wedi ei gwblhau · Wedi cychwyn ac ar · Wedi dechrau ond tu ôl y targed · Heb cychwyn

35,000
O deunyddiau wedi postio allan i cefnogi'r rhaglen brechu

11.4m
Dosbarthwyd eitemau o Offer Amddiffynnol Personol

160
Datganiadau i'r wasg gyda newyddion a chyngor ar COVID-19

7,400
Pobl a atgyfeiriwyd am olrhain cyswllt i helpu pawb i gadw'n ddiogel

1,040
Te prynhawn Cymraeg / 'seibiant mewn bocs' wedi dosbarthu

195
O fagiau Teulu Actif wedi'i dosbarthu gan wasanaethau Dechrau'n Deg

100+
O gardiau hunaniaeth gofalwyr a 10 cerdyn gofalwyr ifanc wedi cynhyrchu

50, 000
O ymrwymiadau ar y cyfryngau cymdeithasol yn ystod y flwyddyn, i roi'r wybodaeth fwyaf diweddar i bobl

Dosbarthu Parseli Bwyd i Breswylwyr Ceredigion

Bob wythnos yn ystod anterth y cyfnod clo ym mis Ebrill / Mai 2020, dosbarthwyd parseli yr oeddent yn cynnwys cynnyrch bwyd lleol i 900 o breswylwyr a oedd yn gwarchod yng Ngheredigion, er mwyn sicrhau bod y rhai yr oeddent yn arbennig o agored i niwed yn gallu cael bwyd ac eitemau hanfodol o hyd.

Ceredigion oedd y sir gyntaf yng Nghymru i sicrhau cymeradwyaeth i gydlynu'r Cynllun Gwarchod yn lleol yn llwyr – menter oedd hon gan Lywodraeth Cymru a oedd yn cynnig y dewis i breswylwyr a oedd yn gwarchod i gael parseli bwyd wythnosol os nad oedd ganddynt deulu neu ffrindiau yr oeddent yn gallu eu cynorthwyo i siopa yn ystod y pandemig.

Llwyddodd Ceredigion i sicrhau perchnogaeth lawn dros gynnwys ac ansawdd y parseli bwyd, er mwyn sicrhau bod y cynnyrch yn cael ei gyflenwi gan gyflenwyr lleol, a threfnwyd bod y parseli yn cael eu pacio a'u dosbarthu i gymunedau gan yrwyr Cyngor Sir Ceredigion.

Sicrhawyd y cynnwys gan gyflenwyr lleol ac roedd eu cynnwys yn amrywiol, er mwyn cynnig gwerth maethol o ansawdd uchel i'r rhai mewn angen.

Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol

Mae gan y Cyngor rôl arweiniol i'w chwarae o ran amddiffyn a gwella adnoddau naturiol y Sir, gan ymdrechu hefyd i ddiogelu ansawdd yr aer, y tir a'r dŵr. Mae'n chwarae rôl allweddol hefyd yn hyrwyddo, diogelu a gwella bio-amrywiaeth. Mae cyfrifoldeb y Cyngor o ran stiwardiaeth amgylcheddol hefyd yn cynnwys yr amgylchedd adeiledig, ac mae rheolaeth bositif o waith datblygu a defnydd o dir yn y dyfodol yn hanfodol er mwyn cyflawni'r nodau hyn.

Mae'r Cyngor am wella a datblygu gallu cymunedau i ymateb i fygythiadau a digwyddiadau amgylcheddol, drwy hyrwyddo gwydnwch unigolion a grwpiau, a harnesu'r ewyllys da sy'n bodoli yn ein cymunedau i gefnogi'n gilydd.

Mae Covid-19 wedi gosod prawf ar ein cryfderau a'n gallu i ymateb i argyfwng, ond rydym wedi dangos sut y gall ein cymunedau ymateb i'r her, er mwyn amddiffyn lles ein cymunedau a'n hamgylchedd. Yn sgil y pandemig Covid-19, ein Hamcanion Llesiant diwygiedig ar gyfer gweddill 2021-22 ac i mewn i 2022-23 yw:

> ***"Cefnogi teithio lleol, dulliau eraill o deithio, a ffyrdd o weithio sy'n adeiladu ar ein huchelgais dim carbon"***
>
> ***a***
>
> ***"Cefnogi'n cymunedau i fod yn gryf, gyda chysylltiadau da, er mwyn iddyn nhw allu ffynnu er gwaethaf Covid-19"***

Sicrhau bod Lleoliadau Cymunedol yn Agor yn Ddiogel

Sefydlwyd panel amlasiantaethol i sicrhau bod lleoliadau cymunedol yn ailagor yn ddiogel ac yn gymesur ledled Ceredigion wrth i'r cyfnod clo godi. Y nod yw cefnogi a rhoi cyngor i grwpiau cymunedol sy'n paratoi i ailagor. Gwneir hyn drwy ddarparu cyfres o sesiynau briffio i unigolion, grwpiau a sefydliadau sy'n gyfrifol am ganolfannau cymunedol amlbwrpas, gan ganolbwyntio ar adeiladau, pobl a gweithgareddau. Mae'r panel hefyd wedi creu pecyn adnoddau i helpu i ailagor lleoliadau cymunedol yn ddiogel.

Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn annog y rhai sy'n rheoli canolfannau i roi gwybod i'w hawdurdod lleol os ydynt yn bwriadu ailagor cyfleusterau cymunedol.

Crëwyd y panel o dan Is-grŵp Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion, Deall ein Cymunedau. Datblygwyd y grŵp dan arweiniad Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Ceredigion (CAVO) a Chyngor Sir Ceredigion ar y cyd â Heddlu Dyfed-Powys a Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru. Mae'r panel yn cynnwys cynrychiolwyr o feysydd Iechyd a Diogelwch, Iechyd yr Amgylchedd a Diogelwch Cymunedol.

Hirdymor	Atal	Cydweithio	Cynnwys	Integreiddio
• Cynaliadwyedd hirdymor tirwedd Ceredigion 15 mlynedd + • Dadansoddi tueddiadau'r dyfodol	• Atal dirywiad economaidd pellach • Dealltwriaeth glir o atal a'r strategaethau cysylltiedig	• Drwy **weithio ar y cyd** i sicrhau bod effaith newid yn yr hinsawdd yn cael ei leihau, mae'n siapio'r dyfodol trydan yng Ngheredigion ac yn cyfrannu tuag at y cynaliadwyedd hwnnw	• Pawb yn cymryd rhan ac yn cael eu hannog i neud dewisiadau a fydd yn lleihau costau yn awr ac yn diogelu'r amgylchedd ar gyfer y dyfodol	• Mae i hyrwyddo cydnerthedd amgylcheddol a chymunedol fanteision amlwg o ran sicrhau ein bod yn cyfrannu cymaint â phosibl at yr holl nodau llesiant

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

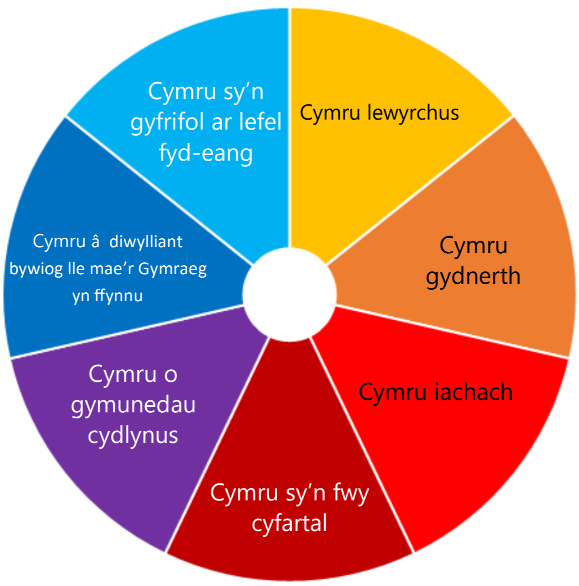

Mae ein Blaenoriaeth Gorfforaethol yn gwneud y mwyaf o'n cyfraniad at y nodau llesiant a amlygwyd

Asesiad cyffredinol o'r daith hyd yma

Mae'r cynnydd o ran bodloni'r flaenoriaeth hon yn **Dda** ac mae'r rhagolygon gwella yn **Dda**. Mae pob cam i leihau'r cyfraniad at newid hinsawdd, gwella isadeiledd i hwyluso datblygiadau i gyrraedd anghenion y gymuned a chynorthwyo cymunedau i fod yn fwy hydwyth ar darged gyda gwelliannau pellach wedi'i gynllunio ar gyfer y dyfodol.

Mae cynllun Carbon y Cyngor yn enghraifft o Ceredigion yn **Arwain y Ffordd** er mwyn lleihau ein hôl troed carbon a lleihau ein cyfraniad at newid hinsawdd.

Arwain y ffordd

Da

Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol

Ymateb i COVID-19 a'r Prif Gyflawniadau:

- Darparwyd gwasanaethau rheng flaen craidd yn ddiogel yn ystod pandemig COVID-19 ac rydym yn parhau i ymateb i faterion sy'n newid yn barhaus yn sgil y pandemig.
- Cefnogwyd y Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol a'r ymateb corfforaethol ehangach a oedd yn cynnwys dosbarthu blychau bwyd i grwpiau bregus, cymorth logistaidd wrth ddosbarthu deunyddiau i ysgolion, a darparu cymorth gweithredol i sefydlu canolfannau profi a brechu torfol.
- Cefnogwyd cyflenwyr lleol drwy gydol y pandemig a hynny ar adeg lleihau neu ohirio'r gwasanaeth gwastraff a thrafnidiaeth.
- Parhawyd i ddatblygu cynlluniau lliniaru'r arfordir a llifogydd yng Ngheredigion gyda chymorth ariannol Llywodraeth Cymru.
- Cyflawnwyd nifer o welliannau Teithio Llesol, gan gynnwys adnewyddu Pont-yr-Odyn, Trefechan yn sylweddol ac adeiladu llwybr cyd-ddefnyddio rhwng Gogerddan a Phenrhyn-coch.
- Mae'r Cyngor wedi datblygu cynllun gweithredu sy'n amlinellu sut y mae'n bwriadu rheoli'r risgiau a'r anawsterau a ragwelir o ran 'Clefyd Coed Ynn' yng Ngheredigion. Mae'r Cynllun ar waith i sicrhau bod y sir yn barod ac â digon o adnoddau i ymateb i effaith y clefyd a hefyd i leihau'r effeithiau andwyol yn yr hirdymor drwy hybu gwytnwch.
- Cyhoeddwyd Cynllun Gweithredu newydd Carbon Sero-Net gan Gyngor Ceredigion i nodi ei ymateb i'r argyfwng hinsawdd ledled y sir. Hefyd, i esbonio pam mae angen inni gymryd y camau hyn a pham mae targed 2030 mor bwysig i fynd i'r afael â newid hinsawdd.
- Hyd yn hyn, mae'r Cyngor wedi buddsoddi dros £5 miliwn mewn prosiectau effeithlonrwydd ynni a lleihau carbon, ac mae'r buddsoddiad hwn wedi arbed £2.8m hyd yma.
- Ym mis Mehefin 2020 dathlodd Cyngor Sir Ceredigion Wythnos Ffoaduriaid drwy gydnabod y gwaith cadarnhaol a wnaed wrth groesawu 74 o ffoaduriaid o Syria i'n sir.
- Mae Cyngor Sir Ceredigion yn parhau i feddu ar un o'r cyfraddau ailgylchu gorau yn y wlad, sef 70.2% yn 2020/21.

70.2%
o wastraff wedi'i ailgylchu, compostio neu ailddefnyddio

29,271
tunnell o wastraff trefol caled wedi'i chasglu

2.53
diwrnod ar gyfartaledd i glirio tomenni anghyfreithlon ledled y Sir

52%
o ostyngiad mewn allyriadau carbon ers 2007, sy'n arbed £6m i'w ail-fuddsoddi

Cynnydd yn ein Hamcanion Llesiant Hyrwyddo Chydnerthedd Amgylcheddol a Cymunedol

Amcan Llesiant y Cyngor	Statws
• Cefnogi teithio actif, gwahanol fathau o deithio a ffyrdd o weithio sy'n adeiladu ar ein huchelgais di-garbon	Wedi cychwyn ac ar (gwyrdd)
• Cefnogi ein cymunedau i fod yn gryf ac efo cysylltiad da fel eu bod yn gallu ffynnu er gwaethaf COVID-19	Wedi cychwyn ac ar (gwyrdd)

Wedi ei gwblhau Wedi cychwyn ac ar Wedi dechrau ond tu ôl y targed Heb cychwyn

Gwella Cysylltedd yn ystod cyfnod COVID-19 ac ar ôl COVID-19

Nid yw'r galw am gysylltedd rhyngrwyd cyflym a dibynadwy erioed wedi bod yn fwy amlwg nag y bu yn ystod y flwyddyn ddiwethaf – mae nifer ohonom yn dibynnu'n fwy ar wasanaethau ar-lein ac mae nifer o bobl yn parhau i weithio gartref. Ym mis Awst 2020, dewiswyd Ceredigion i fod yn ardal a fyddai'n treialu menter gan Lywodraeth y DU a fyddai'n ceisio cynyddu band eang ffeibr mewn ardaloedd gwledig.

Mae ymchwil yn dangos y gall band eang dibynadwy gyflawni rôl allweddol wrth gysylltu pobl yn ystod Covid-19. Dywedodd bron i chwech o bob deg (58%) o breswylwyr Ceredigion sy'n defnyddio band eang bod y rhyngrwyd wedi cyflawni rôl pwysig wrth helpu i oresgyn teimladau arwahanrwydd neu unigrwydd yn ystod y cyfnod clo. Roedd dau o bob tri (67%) o'r holl ymatebwyr yng Ngheredigion sy'n defnyddio'r rhyngrwyd ac sy'n gweithio yn gweithio gartref yr holl amser neu ran fwyaf o'r amser, ond roedd bron i hanner (46%) yn teimlo'n rhwystredig ar brydiau am gysylltiad rhyngrwyd annibynadwy.

Nod cynllun peilot o'r enw y "Gronfa Uwchraddio Band Eang" yw cynorthwyo busnesau, cyflogeion a chymunedau gwledig i fanteisio ar yr holl fuddion sy'n gysylltiedig gyda chysylltiadau rhyngrwyd cyflymach a mwy dibynadwy. Gan gynnwys cronfa 'Atodol' ychwanegol Llywodraeth Cymru, mae preswylwyr yng Ngheredigion yn gymwys i hawlio hyd at £3,000 a gall busnesau bach i ganolig hawlio hyd at £7,000 er mwyn uwchraddio i fand eang gigabit, sy'n gallu cynnig cyflymder lawrlwytho o 1 gigabit (1,000 megabit) yr eiliad, ac sy'n llawer cyflymach na'r cyflymder presennol a brofir ar draws Ceredigion.

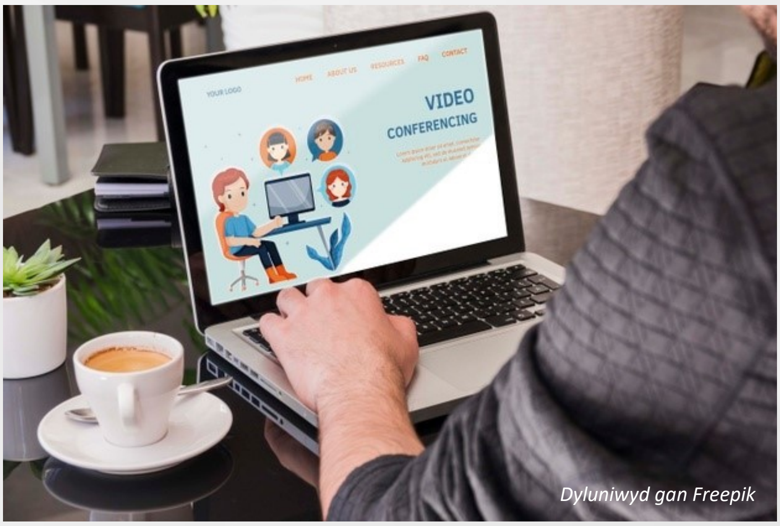

Dyluniwyd gan Freepik

Mae Cyngor Sir Ceredigion yn parhau i weithio mewn ffordd ragweithiol gyda chyflenwyr masnachol a'r ddwy Lywodraeth er mwyn sicrhau cysylltedd gwell ar gyfer y Sir.

Themâu Trawsbynciol

Fel Cyngor rydym yn ymrwymedig i gyflenwi amrywiaeth o themâu trawsbynciol a fydd yn gwella perfformiad ac ansawdd y gwasanaethau a ddarperir, meant yn cynnwys:

- **Dwyieithrwydd** - Rydym yn sicrhau bod pob maes gwasanaeth yn darparu gwasanaeth hollol ddwyieithog a bod pob aelod o staff yn cael ei annog i ddatblygu ei sgiliau ieithyddol yn y Gymraeg ac yn y Saesneg.
- **Addas i'r diben** - Mae ein strwythurau staffio yn hyblyg ac yn effeithiol. Fodd bynnag, byddwn yn parhau â'r rhaglen ad-drefnu corfforaethol i ganoli'r holl dimau gwasanaeth cymorth.
- **Cynaliadwyedd** - Mae llwyddiant y pum mlynedd flaenorol wedi sicrhau bod y Cyngor yn arwain y sector o ran rheoli carbon ac ailgylchu. Ein bwriad yw parhau yn ein hymdrechion i fod yn awdurdod glân a gwyrdd sy'n darparu amgylchedd i'n preswylwyr sy'n ddeniadol ac yn apelio at y diwydiant twristiaeth.
- **Ymgysylltu** - Bydd ein polisïau ar gyfer y dyfodol yn annog cydweithrediad a gweithio mewn partneriaeth â'r holl randdeiliaid sydd â diddordeb. Rydym yn gweld bod rhyngweithiol effeithiol â'n cymunedau yn gydran hanfodol wrth sicrhau cymdeithas iach a bywiog.
- **Cydraddoldeb** - Sicrhau bod cyfle cyfartal gan bawb i gyfrannu at wneud Ceredigion yn lle gwell i fyw, gweithio a mwynhau. Rydym yn ymrwymedig i drin pob dinesydd â pharch, a darparu gwasanaethau a chynnig cyfleoedd cyflogaeth sy'n ymateb i anghenion amrywiol pobl.

Ein Cyflawniadau yn ystod 2020/21:

1000
Aelod staff wedi mynychu Hyfforddiant Diogelwch Oedolion neu Ddiogelwch Plant

£47m
O arbedion effeithlonrwydd ar draws y Cyngor ers 2012

272
Aelod staff wedi cwblhau Hyfforddiant Trais yn erbyn menywod a Hyfforddiant Camdriniaeth Ddomestig

416
Aelod staff wedi ymgymryd ag hyfforddiant Cydraddoldeb ac Amrywiaeth yn ystod 2020/21

62%
o weithwyr Cyngor Sir Ceredigion yn siaradwyr Cymraeg

70
aelod staff yn dysgu neu yn gwella eu sgiliau Cymraeg

15
Aelod staff Cyngor Sir Ceredigion yn astudio Cymraeg lefel uwch

476
Aelod staff wedi cwblhau Hyfforddiant Ymwybyddiaeth yr Iaith Gymraeg

Ymgysylltu a Chydraddoldeb

Dros y deuddeg mis diwethaf, rydym wedi parhau i ymwreiddio cydraddoldeb, cyflawni dull gweithredu corfforaethol tuag at ymgysylltu a darparu cyngor ac arweiniad arbenigol ar draws y Cyngor.

Bu rhai o'n cyflawniadau yn ystod y cyfnod hwn fel a ganlyn:

- Gweithredwyd y Cynllun Cydraddoldeb Strategol (CCS) ac rydym yn monitro cynnydd yn erbyn sicrhau bod ein gweithredoedd yn deg i bawb.
- Ymateb i a gweithredu'r Ddyletswydd Cymdeithasol-Economaidd, sy'n mynnu bod cyrff cyhoeddus yn asesu sut y gellir defnyddio eu strategaethau a'u polisïau er mwyn lleihau anghydraddoldebau sy'n deillio o wahaniaethau mewn statws cymdeithasol-economaidd.
- Diweddaru ein Proses Asesu Effaith Integredig.
- Cyflawni treial rhanbarthol o blatfform ymgysylltu ar-lein a ddarparwyd gan Engagement HQ o'r enw “Dweud eich Dweud Ceredigion” a fydd yn cynnig cyfleoedd ychwanegol a ffyrdd mwy unigryw o ymgysylltu gyda'r Cyngor a mynegi eich safbwyntiau i ni.

Yn ystod 2020/21, ymgysylltom yn helaeth ynghylch cyflwyno Parthau Diogel yn ein trefi, a gynlluniwyd i gadw pawb yn ddiogel a chadw pellter cymdeithasol yn ystod pandemig COVID-19. Cafwyd dros 2,000 o ymatebion i'r ymarfer a gynhaliwyd ym mis Awst 2020, a dilynwyd hyn gan weithgarwch ymgysylltu ehangach ym mis Ionawr 2020 er mwyn deall effaith y parthau yn well.

Mae cydraddoldeb yn parhau i fod yn elfen flaenllaw iawn yn yr adferiad yn dilyn pandemig COVID-19, gan bod rhai grwpiau yn ein cymunedau wedi cael eu heffeithio mewn ffordd anghymesur gan y feirws, megis pobl iau, pobl hŷn a'r rhai o gefndiroedd Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol (BAME).

Yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy a’r Cynllun Cydraddoldeb Strategol

Hirdymor	Atal	Cydweithio	Cynnwys	Integreiddio
• Mwy o ymwybyddiaeth o nodweddion gwarchodedig ar draws y sefydliad	• Sicrhau bod nodweddion gwarchodedig yn cael eu hystyried wrth osod darpariaeth polisiau a gwasanaethau	• Gweithio mewn partneriaeth gyda chyrff sector cyhoeddus arall er mwyn cyrraedd ein Hamcanion Cydraddoldeb	• Grwpiau Cydraddoldeb Corfforaethol yn parhau i ddatblygu, monitro ac adolygu’r Cynllun	• Bydd y Cyngor yn ymladd yn erbyn rhagfarn ac yn hyrwyddo dealltwriaeth yn ein cymunedau

Gweiriddio’r Hadau Newid

Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015, mae’n rhaid i gyrff cyhoeddus ddefnyddio’r pum ffordd o weithio (yr egwyddor datblygu cynaliadwy) ac ystyried sut y gallant gyfrannu at bob un o’r saith Nod Llesiant Cenedlaethol.

Yn ôl y canllawiau, mae'n debygol mai rhoi gofynion y Ddeddf ar waith ar draws saith maes craidd lle mae angen newid fydd y ffordd fwyaf effeithiol o wireddu’r newid sydd ei angen.

Cafodd Grŵp Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol Cyngor Sir Ceredigion ei sefydlu i fonitro sut y dylid gwneud newidiadau yn y meysydd craidd i wireddu’r newid.

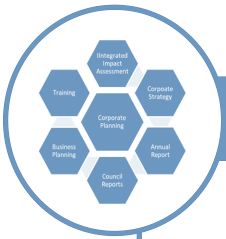

Cynllunio Corfforaethol

- Sefydlwyd Grŵp Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol gydag arweinydd strategol i fonitro cynnydd yn y saith maes craidd lle mae angen newid. Mae’r Strategaeth Gorfforaethol a’r Adroddiadau Blynyddol yn cynnwys y cynnydd a wnaed.
- Lluniwyd templedi sy'n cynnwys y pum ffordd o weithio ar gyfer y rheini sy'n paratoi adroddiadau’r Cabinet, adroddiadau’r pwyllgorau a chynlluniau busnes.
- Cyflwynwyd Offeryn Asesu Effaith Integredig sy’n cynnwys y pum ffordd o weithio a’r saith nod llesiant cenedlaethol.
- Cafodd amserlenni eu diwygio i sicrhau bod modd rhoi sylw dyledus i oblygiadau’r Asesiadau Effaith Integredig.
- Cafodd y Cyfansoddiad ei ddiwygio i sicrhau bod prosesau penderfynu’n rhoi sylw i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.

Rheoli Asedau

- Mae adolygiad o Gynllun Rheoli Asedau Eiddo’r Cyngor yn mynd rhagddo ar hyn o bryd i asesu’r asedau y bydd eu hangen ar wasanaethau dros y tymor canolig i’r tymor hir.
- Cafodd y Policy Rheoli Asedau diwygiedig i’w cyflwyno i Gabinet y Cyngor ym mis Mawrth 2020 ac mae hyn yn gosod allan dull y Cyngor i wella eu Hasedau trwy brydlesu, gwaredu a chaffaeliad.
- Sefydlwyd Grŵp Cydweithio Asedau Rhanbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru i helpu i ymgymryd â mentrau a gwaith sy'n ymwneud â gweithgareddau rheoli asedau cydweithredol sy'n bodloni'r arferion gorau.

Trawsnewid Cyswllt Cwsmer

Harneisio technoleg newydd i wella profiad ein cwsmeriaid

Tîm CLIC yw wyneb a llais Cyngor Sir Ceredigion. Os yw'r cwsmer yn ffonio'r ganolfan Gyswllt neu'n ymweld â Swyddfa Ariannol gydag ymholiad ynghylch biniau, er mwyn archwilio Treth Gyngor neu gyflwyno cais i'r Tîm Tai, byddant yn cael cyswllt gyda CLIC.

Mae ein Canolfan Cyswllt Cwsmeriaid yn enghraifft o'r ffordd yr ydym yn trawsnewid ein gwasanaethau ac yn manteisio ar dechnoleg newydd er mwyn cynnig profiad gwell i'r cwsmer. Bydd y Ganolfan Gyswllt yn cael ac yn olrhain pob cyswllt cychwynnol â'r Cyngor trwy gyfrwng y system Rheoli Perthynas â'r Cwsmer (CRM). Mae hyn yn cynnig amrediad o fanteision i'n cwsmeriaid:

- Mae'n haws cael cyswllt cychwynnol – dim ond un rhif ffôn ac un cyfeiriad e-bost.
- Mae ein cynghorwyr wedi cael eu hyfforddi i ddelio ag ystod eang o ymholiadau – felly pan fo modd, caiff ymholiadau eu datrys yn ystod y cyswllt cyntaf.
- Ni fydd angen ailddweud yr un stori ychwaith bob tro y bydd cwsmer yn ffonio – bydd eu gwybodaeth ar gael trwy'r system CRM, gan gynnig ymateb cyflymach a mwy pwrpasol er mwyn datrys eu hymholiad.

I'r Cyngor, mae hyn yn cynnig ffordd ymarferol iawn hefyd o reoli nifer gynyddol y cysylltiadau yr ydym yn eu cael, darparu gwasanaeth o ansawdd uwch a mwy pwrpasol a gwella'r profiad i'r cwsmer, gan sicrhau arbedion effeithlonrwydd oherwydd y caiff llai o amser ei dreulio gan swyddogaethau cefn swyddfa yn rheoli ymholiadau arferol. Yn ystod 2020/21, cofnodom dros 57,000 o ymholiadau trwy CLIC, a cheisiadau am Fathodyn Glas, ceisiadau gofal plant ac ymholiadau ynghylch casglu sbwriel oedd rhai o'r cwestiynau mwyaf cyffredin a ofynnwyd.

Yn ystod 2020/21, gwelwyd pandemig iechyd COVID-19 yn cyrraedd Ceredigion, gan arwain at dros 8,900 ymholiad ynghylch y feirws yn unig. Roedd y rhain yn cynnwys ymholiadau ynghylch gofal plant, ysgolion, y parthau diogel yn nhrefi Ceredigion a nifer a oedd yn gofyn am gyngor ynghylch manteisio ar gymorth ariannol yn ystod y cyfnod clo. Mae'r gwasanaeth wedi cyflawni rôl hanfodol wrth hysbysu preswylwyr o'r datblygiadau diweddaraf ynghylch y pandemig, ac mae'n parhau i wneud hynny. O ganlyniad i'r buddsoddiad yn y systemau teleffoni newydd, bu modd i CLIC drosglwyddo i drefniadau gweithio gartref ar unwaith pan ddechreuodd y cyfnod clo, heb unrhyw amhariad i'w wasanaeth i gwsmeriaid.

Gan edrych i'r dyfodol, ein nod yw datblygu'r gwasanaeth ymhellach trwy fanteisio ar ddatblygiadau technolegol newydd er mwyn gwella'r gwasanaeth i gwsmeriaid, megis uwchraddio'r system CRM

Ein Gwasanaeth Mewn Rhifau yn ystod 2020/21

106,650
O alwadau ffôn a gafodd eu trin gan CLIC yn ystod y flwyddyn 2020/21

18%
O alwadau ffôn (neu 16,256) yn Gymraeg

15,600
O E-byst a atebwyd yn ystod y flwyddyn 2020/21 gan CLIC

57,306
O ymholiadau wedi nodi gan CLIC yn ystod y flwyddyn 2020/21

Rheoli Perfformiad

- Mae system Rheoli Perfformiad y Cyngor (Perfformiad Teifi) yn parhau i ddatblygu a mewnosod.
- Yn 2020/21 cafodd proses Cynllunio Busnes diwygiedig i'w cymeradwyo er mwyn gwella'r proses a chefnogi gwasanaethau i ddatblygu cynlluniau busnes effeithiol ar gyfer y flwyddyn i ddod.
- Dechreuodd y gwaith i ddatblygu set ddiwygiedig o'r mesuriadau perfformio er mwyn cadarnhau bod gan y Cyngor y wybodaeth monitro angenrheidiol er mwyn cefnogi gwelliant perfformiad yn gyson yn y dyfodol.
- Mae gwaith ar y gweill i baratoi ar gyfer cyflwyno trefn perfformiad hunan asesu newydd, sydd wedi'i chynnwys fel rhan 6 o'r Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Rheoli Risg

- Yn ystod 2020/21, cymerwyd nifer o gamau i leddfu risgiau COVID-19 a sicrhau parhad gwaith y Cyngor. Mae hyn yn cynnwys y strwythur Grwpiau Aur ac Arian i reoli'r ymateb i'r pandemig, ynghyd â diweddaru'r holl Gynlluniau Parhau Busnes, a chyflwyno Cynlluniau Addasu Gwasanaeth, gan amlinellu sut y bydd gwasanaethau'n addasu i'r pandemig ac yn dod â gwasanaethau yn ôl ar ôl y pandemig.
- Cafodd hyfforddiant rheoli risg ei darparu i bob rheolwr a swyddogion allweddol yn 2020.
- Cafodd gweithdy gydag yswiriwr a holl reolwyr y Cyngor i'w gynnal yn Hydref 2020 er mwyn adolygu risgiau'r Cyngor yng ngoleuni

Cynllunio Ariannol

- Cafodd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ei llunio a'i chymeradwyo.
- Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon 2020/21 yn cynnwys manylion Amcanion Llesiant Cyngor ac yn amlinellu sut byddwn yn cwrdd a nhw.
- Cyflwynir pob prosiect cyfalaf newydd drwy'r Panel Rheoli Prosiectau Corfforaethol.

Caffael

- Lluniwyd Strategaeth Gaffael 2018-2022 yn benodol i gynorthwyo'r Cyngor i gyflawni ei nodau a'i amcanion o ran Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy ei weithgarwch caffael.
- Mae Fforwm Caffael Ceredigion yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus sydd nai llai wedi leoli yn y Cyngor neu sydd efo presenoldeb lleol.
- Y System Prynu Ddynamig Peirianneg Sifil, sydd yn cynnwys pum contractwr sydd yn gweithio yn y sir. Mae'r fath yma o fframwaith yn darparu buddion i'r Cyngor ac i'r cyflenwr ac meant yn addas i weithio gyda busnesau lleol bach - gall cyflenwyr newydd uno a'r system trwy gydol ei bywyd, meant yn gost effeithiol ac yn darparu'r opsiwn o weithio gyda chyflenwyr newydd i gyrchu arloesedd.
- Mae prosesau caffael yn dal i fod yn agored a tryloyw ac yn seiliedig ar ddulliau safonol a defnydd o systemau cyffredin sydd yn lleihau cymhlethdod, cost, amser a gofynion cyflenwyr.
- Mae'r Fframwaith Mân Weithio yn darparu sicrwydd i gontractwyr lleol ar argaeledd ffrydiau gweithio tymor hir posibl ac mae'n sicrhau bod busnesau newydd a phresennol yn medru cynllunio am dyfiant a buddsoddiad yn y dyfodol.
- Mae'n ofynnol I bob contractwr cofrestru gyda 'Construction Line' er mwyn rhoi sicrwydd eu bod yn dal yswriiant perthnasol, tanysgrifiadau proffesiynol ac yn cwrdd â'r meini prawf cymhwyster gofynnol.

Cynllunio Gweithlu

- Lluniwyd Pecyn Cymorth Strategol ar gyfer Cynllunio'r Gweithlu, ar sail pecyn cymorth Swyddfa Archwilio Cymru. Mae'n gydnaws ag egwyddor cynaliadwyedd Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (y pum ffordd o weithio) a'r nodau llesiant.
- Cafodd proses gwerthuso dan arweiniad rheolwr ei chyflwyno yn 2020 i weithwyr a'i rheolwyr, fel cyfle i adolygu cynnydd dros y flwyddyn flaenorol, cytuno ar amcanion ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod ac er mwyn adnabod unrhyw anghenion dysgu a datblygiad, a hefyd ystyried dyfodol y gwasanaeth.

Adolygiad o’r Amcanion Llesiant

Mae'r **Amcanion Lles a Gwella** yn canolbwyntio ar ymateb sy'n cynnwys mwy o ffocws yn y tymor byr ac adfer yn dilyn pandemig COVID-19 er mwyn diogelu a gwella lles pawb nawr ac yn y dyfodol. Fe'u nodwyd ac maent yn parhau i gyd-fynd â'n holl Flaenoriaethau Corfforaethol, ac maent yn ystyried y Cynllun Llesiant ac Asesiad Llesiant Lleol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Rydym wedi adolygu'r Amcanion Lles a Gwella presennol, gan ddod i'r casgliad y dylent barhau i fod mewn grym er mwyn cynorthwyo gwaith adfer parhaus y Cyngor a'i bartneriaid.

Felly, ar gyfer blwyddyn 2022/23, byddwn yn canolbwyntio ein sylw ar gynorthwyo anghenion dinasyddion wrth iddynt adfer o'r pandemig, gan gyflawni yn erbyn blaenoriaethau'r Cyngor ar yr un pryd.

Hybi’r Economi

- Cefnogi busnesau wrth iddynt ymateb i effaithiau Covid-19

Buddsoddi yn Nyfofol y Bobl

- Cefnogi dysgwyr o bob oedran ac o bob cefndir i ddychwelid yn ddiogel yn ôl i addysg a hyfforddiant a hefyd gwella mynediad i ddysgu a chyflogaeth
- Diogelu pobl rhag tlodi
- Hybu a hwyluso diwylliant a hunaniaeth ddwyieithog unigryw a bywiog Ceredigion

Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd

- Cefnogi dinasyddion sydd wedi cael i’w effeithio gan Covid-19 i wella eu llesiant corfforol ac emosiynnol
- Hyrwyddo llesiant unigolion a chymunedau o fewn cartrefi diogel, fforddiadwy a hygyrch

Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol

- Cefnogi teithio lledol, dulliau eraill o deithio, a ffyrdd o weithio sy’n adeiladu ar ein huchelgais dim carbon.
- Cefnogi’n cymunedau i fod yn gryf, gyda chysylltiadau da, er mwyn iddyn nhw allu ffynnu er gwaethaf Covid-19

Nod	Sut y bydd Blaenoriaethau ac Amcanion Llesiant y Cyngor yn cwrdd â'r nodau Llesiant?
Cymru lewyrchus	Mae pob un o'n blaenoriaethau'n nodi pwysigrwydd datblygu economi Ceredigion. Bydd cyflogaeth, datblygu sgiliau, tai, yr amgylchedd, cymorth busnes ac adfywio'n cyfrannu at greu Cymru lewyrchus. Bydd cynorthwyo busnesau i ymateb i effeithiau Covid-19 yn helpu i sicrhau bod gennym Gymru ffyniannus, nawr ac yn y dyfodol.
Cymru gydnerth	Mae'r flaenoriaeth 'Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol' yn canolbwyntio ar ddiogelu ein hamgylchedd naturiol ac yn cynnwys mentrau i wella ac i ddatblygu gallu cymunedau i ymateb i drychinebau amgylcheddol. Bydd cynorthwyo'n cymunedau i fod yn gryf, gyda chysylltiadau da, fel eu bod yn ffynnu er gwaethaf Covid-19 yn cyfrannu tuag at Gymru gydnerth, sy'n gallu ymateb i unrhyw argyfwng naturiol neu o waith dyn.
Cymru iachach	Mae'r flaenoriaeth 'Buddsoddi yn y Nyfodol y Bobl' yn canolbwyntio ar ddiogelu teuluoedd, plant ac oedolion rhag tlodi ac ar hyrwyddo ffyrdd mwy iach ac actif o fyw, ac mae'r flaenoriaeth 'Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd' yn ceisio gwella tai, galluogi pobl i fyw'n annibynnol, a darparu gwasanaethau atal ac ymyrraeth gynnar i'r bobl sydd fwyaf agored i niwed. Bydd cynorthwyo dinasyddion sydd wedi'u heffeithio'n anghymesur gan Covid-19 i wella'u lles corfforol ac emosiynol yn helpu mentrau eraill i sicrhau Cymru iachach.
Cymru sy'n fwy cy-fartal	Mae pob un o'n blaenoriaethau'n ceisio creu Cymru sy'n fwy cyfartal drwy sicrhau cyfle cyfartal o ran cyflogaeth, tai, addysg, ffyrdd iachach o fyw a chymunedau cynaliadwy.
Cymru o gymunedau cydlynus	Mae adeiladu cryfder ein cymunedau yn nodwedd bwysig o dair o'n blaenoriaethau. Bydd cynorthwyo'n cymunedau i fod yn gryf, gyda chysylltiadau da, fel eu bod yn ffynnu er gwaethaf COVID-19 yn arwain at Gymru sydd â chymunedau cydlynus.
Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	Mae'r Cyngor wedi cytuno i gydymffurfio â gofynion Safonau'r Gymraeg ac mae ein hamcanion yn cynnwys mesurau pellach i hyrwyddo dwyieithrwydd a'r Gymraeg.
Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang	Wrth ystyried ein Hamcanion Llesiant, rydym wedi ystyried yr asesiad llesiant a'n gwaith ymgysylltu i sicrhau bod modd inni wneud cyfraniad cadarnhaol at lesiant byd-eang. Mae cefnogi teithio llesol, dulliau eraill o deithio a ffyrdd o weithio sy'n adeiladu ar ein huchelgais dim carbon yn parhau â'n gwaith yn y maes hwn.

Gosod ein Hamcanion Llesiant

Wrth osod ei Amcanion Llesiant, mae'r Cyngor wedi rhoi'r Egwyddor Datblygu Gynaliadwy ar waith fel a ganlyn:

	Ffyrdd o weithio	Sut y mae'r Cyngor wedi rhoi'r egwyddor datblygu cynaliadwy ar waith?
	Hirdymor Edrych ar yr hirdymor fel nad ydym yn effeithio ar allu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu'u hanghenion eu hunain	• Mae Cynllunio Ariannol Tymor Canolig yn sicrhau bod penderfyniadau yn ystyried yr effaith ar genedlaethau'r dyfodol. • Drwy gynllunio'r gweithlu, bydd yn sicrhau ein bod yn datblygu sgiliau'r gweithlu ar gyfer y dyfodol. • Mae'r Strategaeth Gorfforaethol yn ceisio datblygu a gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Ceredigion dros y pum mlynedd nesaf a thu hwnt.
	Integredig Mabwysiadu dulliau integredig fel bod cyrff cyhoeddus yn edrych ar yr holl nodau llesiant wrth benderfynu ar eu Hamcanion Llesiant	• Mae Blaenoriaethau ac Amcanion Llesiant y Cyngor wedi'u rhyng-gysylltu mewn sawl ffordd a bydd gwasanaethau'n cryfhau cydweithredu er mwyn gweithio tuag at gyflawni cyfres o nodau llesiant cyffredin.
	Cynnwys Cynnwys sectorau amrywiol o'r boblogaeth yn y penderfyni-adau sy'n effeithio arnynt	• Mae Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor 2017-2022 wedi ystyried Asesiad Llesiant y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a luniwyd yn dilyn cyfres o ymarferion ymgysylltu â dinasyddion, gan gynnwys y rhai sydd â nodweddion gwarchodedig, fel y'u diffinnir yn y Ddeddf Cydraddoldeb. • Bydd y Cyngor yn ymgynghori'n flynyddol â dinasyddion a'i grwpiau ymgysylltu i adolygu ac i dod i ben a'i Amcanion Llesiant blynyddol.
	Cydweithio Gweithio ar y cyd ag eraill i rannu atebion cynaliadwy	Mae'r Cyngor yn cefnogi, ymysg pethau eraill, y partneriaethau a ganlyn: • Partneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru • Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion • Y Bwrdd Diogelu Plant • Y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Rydym hefyd yn croesawu cyfleoedd i gydweithio i ddarparu gwasanaethau ym mhob rhan o'r awdurdod.
	Atal Deall beth sydd wrth wraidd problemau er mwyn ceisio'u hosgoi	• Pennwyd Amcanion Llesiant Cyngor er mwyn atal prob-lemau rhag codi neu waethygu, ac maent yn rhoi sylw i effeithiau tlodi, materion sy'n ymwneud â bywyd gwledig a gwella llesiant pobl o bob oed o'r blynyddoedd cynnar hyd at oedran hŷn. • Mae digartrefedd yn canolbwyntio ar yr agenda atal. • Mae'r Model Gwasanaethau Cymdeithasol yn hyrwyddo gwasanaethau atal ac ymyrryd yn gynnar.

Mae Blaenoriaethau Corfforaethol Cyngor Sir Ceredigion yn alinio gyda Chynllun Llesiant Lleol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion, fel a nodir yn y tabl isod.

Blaenoriaeth Gorfforaethol y Cyngor 2017-2022	Amcanion Llesiant y Cyngor 2022-2023	Nod Cynllun Llesiant Lleol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus 2018-2023
Hybu'r Econo-mi	• Cefnogi busnesau wrth iddynt ymateb i effaithiau Covid-19	• Galluogi cymunedau i ffynnu, i fod yn gynaliadwy ac yn gysylltiedig drwy gefnogi'r broses o drawsnewid rhagolygon economaidd • Galluogi pobl i greu ac i fanteisio ar gyfleoedd ac ymateb i heriau drwy gydol eu bywydau
Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl	• Cefnogi dysgwyr o bob oedran ac o bob cefndir i ddychwelid yn ddiogel yn ôl i addysg a hyfforddiant a hefyd gwella mynediad i ddysgu a chyflogaeth	• Galluogi cymunedau i ffynnu, i fod yn gynaliadwy ac yn gysylltiedig drwy gefnogi'r broses o drawsnewid rhagolygon economaidd • Galluogi pobl i greu ac i fanteisio ar gyfleoedd ac ymateb i heriau drwy gydol eu bywydau • Creu amodau addas fel y gall cymunedau gefnogi unigolion o bob cefndir i fyw bywydau annibynnol a chyflawn
Galluogi cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd	• Cefnogi dinasyddion sydd wedi cael i'w effeithio gan Covid-19 i wella eu llesiant corfforol ac emosiynnol.	• Galluogi pob plentyn i gael y dechrau gorau mewn bywyd • Creu amodau addas fel y gall cymunedau gefnogi unigolion o bob cefndir i fyw bywydau annibynnol a chyflawn • Galluogi pobl i fyw bywydau gweithgar, hapus ac iach • Galluogi pobl i greu ac i fanteisio ar gyfleoedd ac ymateb i heriau drwy gydol eu bywydau
Hyrwyddo cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol	• Cefnogi teithio lledol, dulliau eraill o deithio, a ffyrdd o weithio sy'n adeiladu ar ein huchelgais dim carbon. • Cefnogi'n cymunedau i fod yn gryf, gyda chysylltiadau da, er mwyn iddyn nhw allu ffynnu er gwaethaf Covid-19.	• Creu cymunedau amgylcheddol gyfrifol a diogel sy'n medru addasu ac ymateb i effeithiau newid hinsawdd • Creu amodau addas fel y gall cymunedau gefnogi unigolion o bob cefndir i fyw bywydau annibynnol a chyflawn • Galluogi cymunedau i ffynnu, i fod yn gynaliadwy ac yn gysylltiedig drwy gefnogi'r broses o drawsnewid rhagoly-gon economaidd

Meincnodi ein Perfformiad

2020/21 Mesurau Atebolrwydd Perfformiad

Mae'r Cyngor yn monitro ac yn meincnodi ei berfformiad yn rheolaidd fel rhan o'i drefniadau rheoli perfformiad. Fodd bynnag, oddi ar fis Mawrth 2020 ataliwyd yr adroddiadau ar y Mesurau Atebolrwydd Perfformiad ar gyfer 2020/21 a hynny yn sgil ail-flaenoriaethu gwasanaethau er mwyn ymateb i bandemig Covid-19. Dim ond nifer fach a gasglwyd yn ystod y flwyddyn a dangosir y rhain isod:

70.2 %
Canran gwastraff a ailgylchwyd, gompostio neu ei ailddefnyddio

2.53 days
Cyfartaledd o ddiwrnodau a gymerir i glirio digwyddiadau tipio anghyfreithlon

134 incidents
Digwyddiadau tipio anghyfreithlon

119.48 kgs
Kg o wastraff gweddilliol a gynhyrchir y pen

7.9 days
Absenoldeb salwch i bob gweithwyr Cyfwerth ag Amser Llawn

2019/20 oedd y flwyddyn lawn ddiwethaf ar gyfer adrodd ar y Mesurau Atebolrwydd Perfformiad, a dangosir y canlyniadau diweddaraf ar y tudalennau canlynol.

Mesuriadau Atebolrwydd Perfformiad 2019/20 i gymharu â'r targed

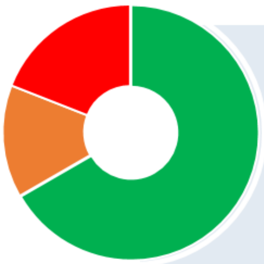

	%	Rhif.
Ar targed	67%	14
Oddi ar y targed (<=5%)	14%	3
Oddi ar y targed (>5%)	19%	4

21 PAMs methu asesu yn erbyn y targed

Mesuriadau Atebolrwydd Perfformiad 2019/20 Tuedd i gymharu â 2018/19

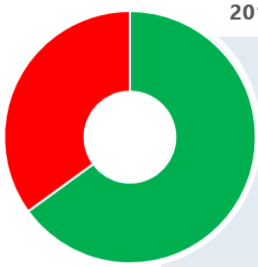

	%	Rhif.
Gwella	67%	14
Yr un peth	0%	0
Gostwng	33%	7

20 PAMs methu asesu yn erbyn y flwyddyn flaenorol

Addysg a Dysgu Gydol Oes

Sgôr Cap 9

Sgôr pwyntiau Cap 9 i ddysgwyr yn flwyddyn 11

▼ Nifer

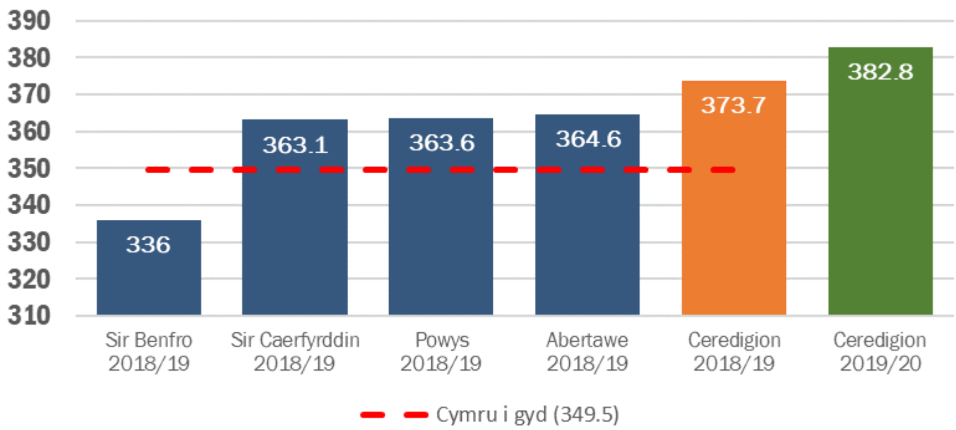

Presenoldeb: Ysgol Gynradd

Canran presenoldeb disgyblion yn ysgol gynradd

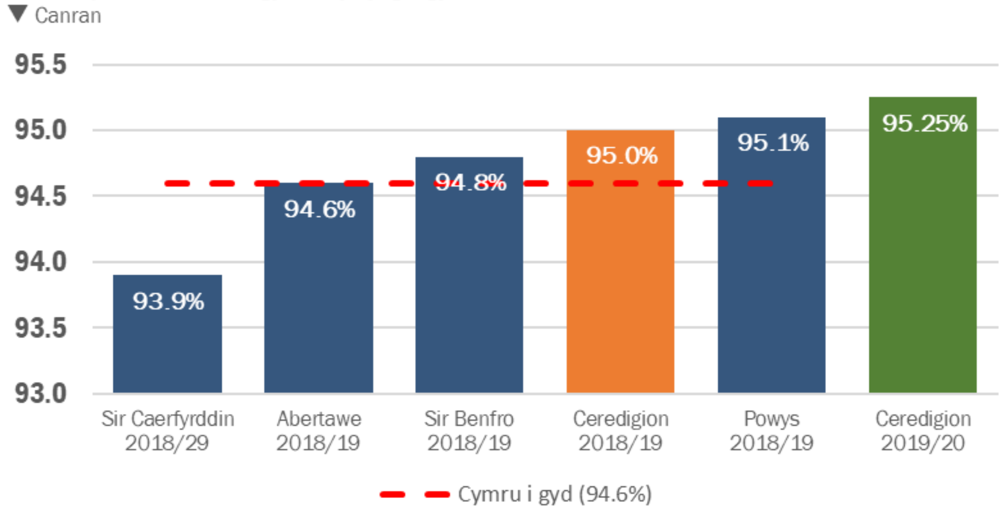

Presenoldeb: Ysgol Uwchradd

Canran presenoldeb disgyblion yn Ysgol Uwchradd

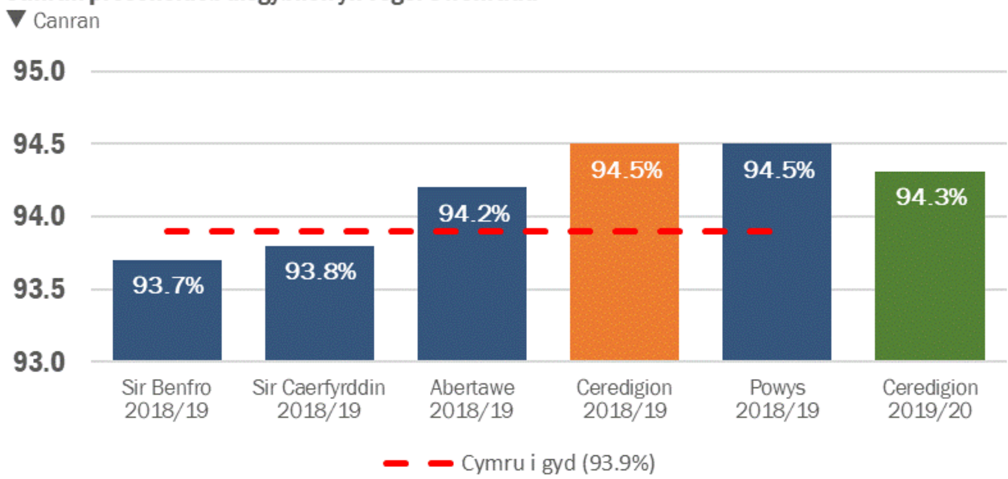

Sydd ddim mewn Addysg, Hyfforddiant na Chyflogaeth

Canran y rhai sydd yn gadael blwyddyn 11 sydd ddim mewn Addysg, Hyfforddiant na Chyflogaeth (NEET)

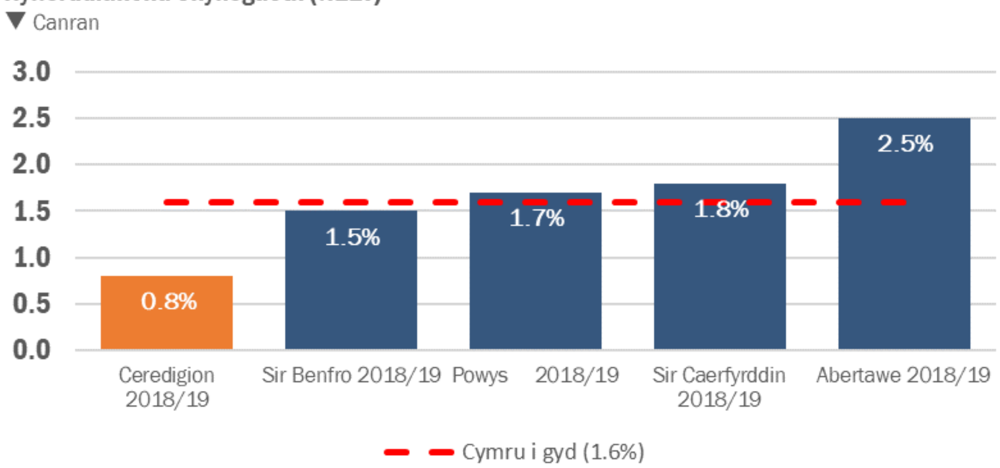

Tai a Digartrefedd

Rhwystradau Digartref

% o gartrefi sydd wedi'i rhwystro yn llwyddiannus o fod yn ddigartref

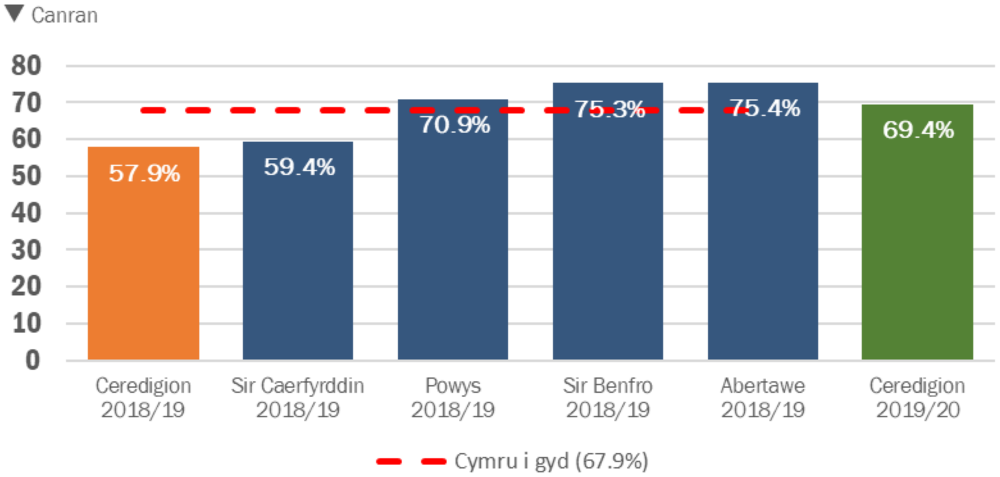

Briodweddau Gwag

Canran o briodweddau preifat gwag sydd wedi dod yn ôl mewn i ddefnydd

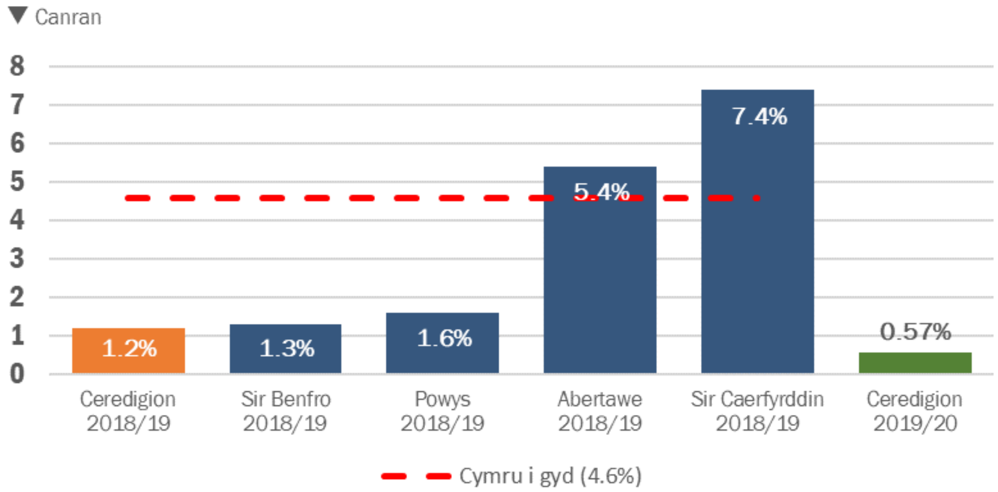

Grant Cyfleusterau i'r Anabl

Diwrnodau ar gyfartaledd mae'n cymryd i gyflwyno Grant Cyfleusterau i'r Anabl

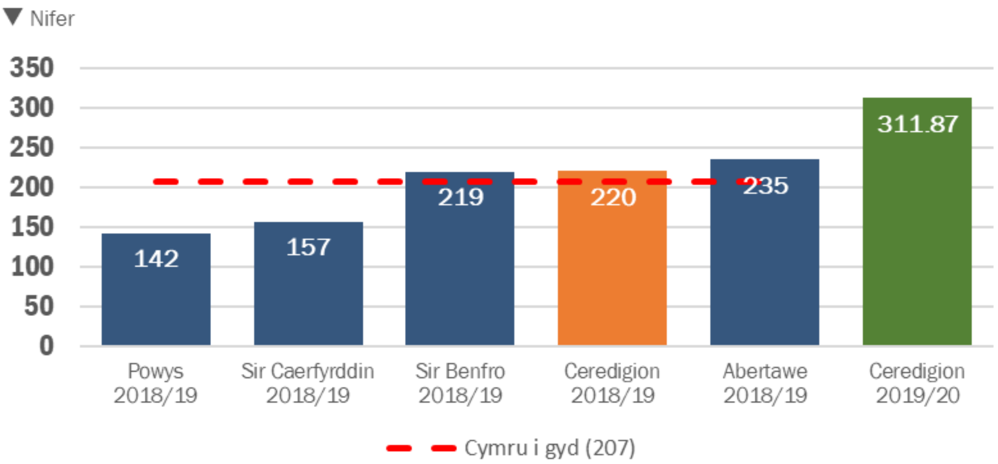

Priffyrdd

Cyflwr Ffyrdd 'A'

Canran o ffyrdd A mewn cyflwr gwael

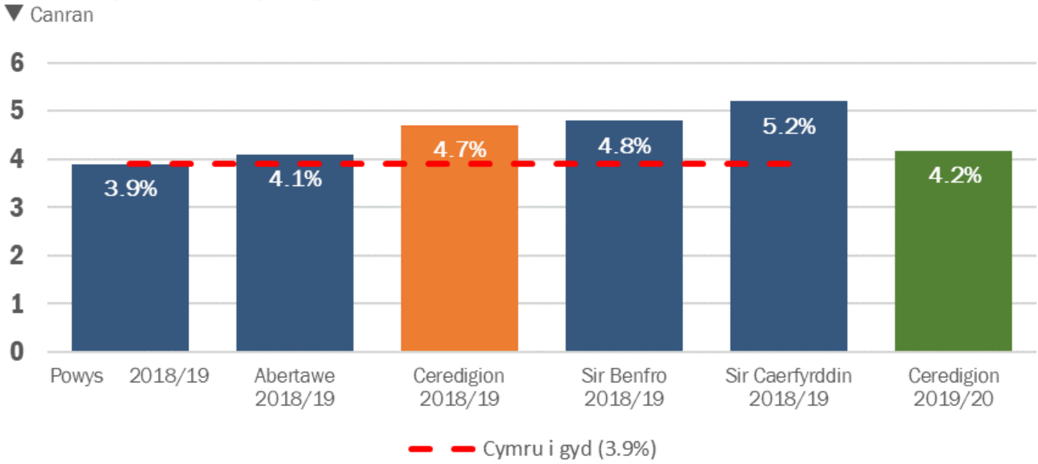

Cyflwr Ffyrdd 'B'

Canran o ffyrdd B mewn cyflwr gwael

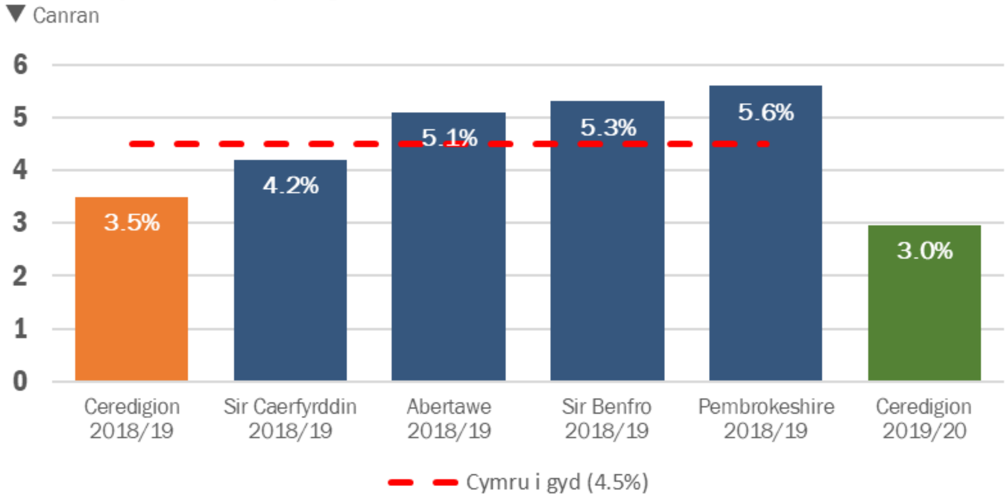

Cyflwr Ffyrdd 'C'

Canran o ffyrdd C mewn cyflwr gwael

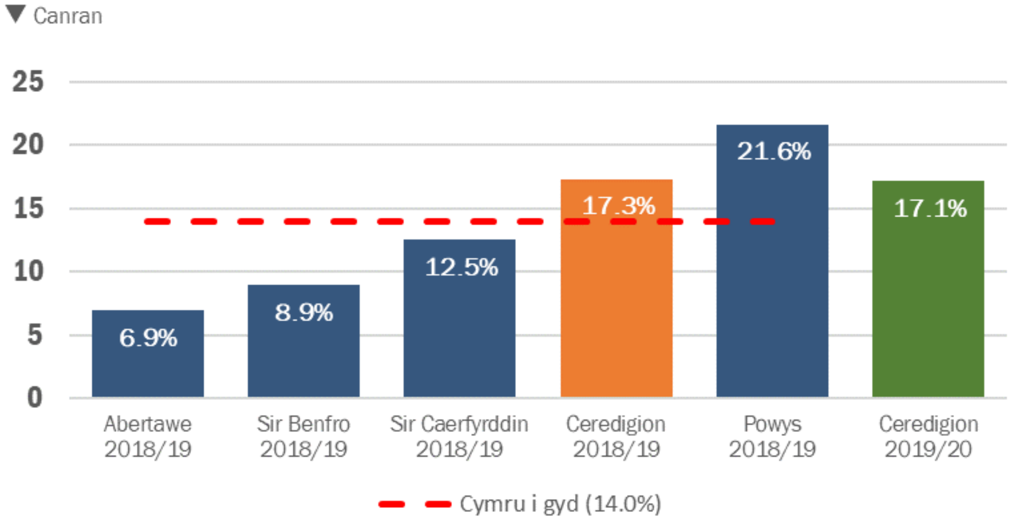

Cynllunio

Geisiadau Cynllunio

Canran yr holl geisiadau cynllunio a bennir mewn pryd

▼ Canran

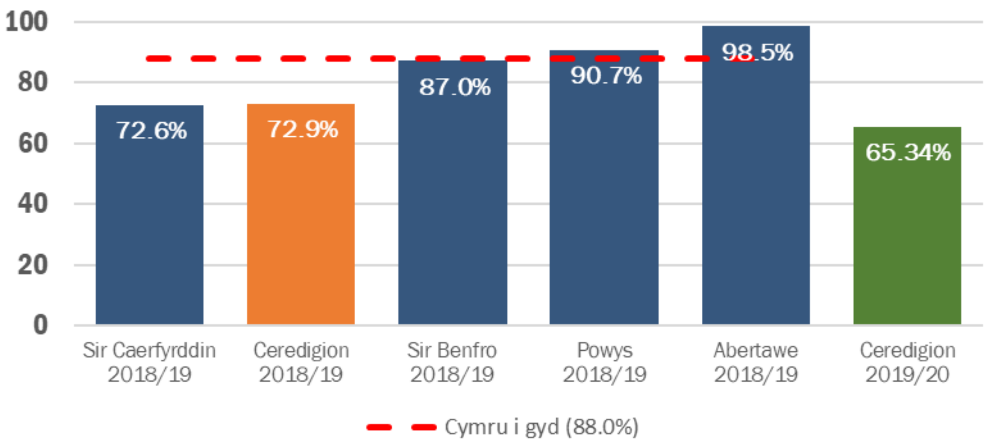

Apeliadau Cynllunio

% o apeliadau cynllunio a chafodd i'w wrthod

▼ Nifer

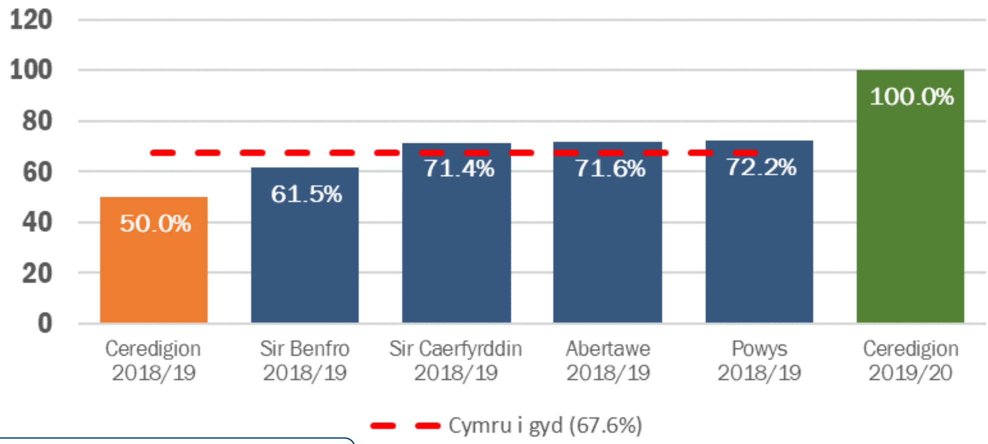

Gwasanaethau Amgylcheddol

Casgliad Gwastraff

Cilogramau o wastraff dros ben cartrefi a gynyrchwyd y pen

▼ Nifer

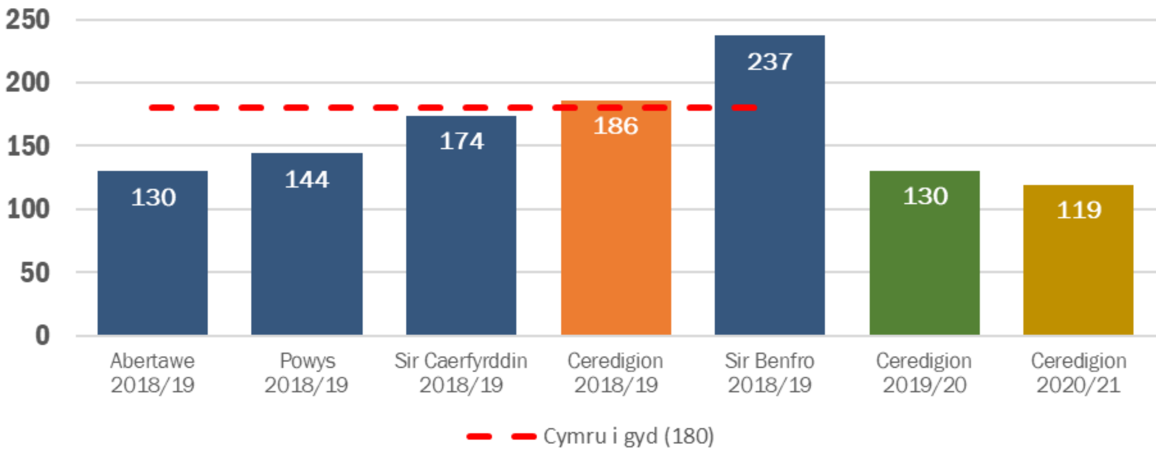

Ailgylchu

% o wastraff a gafodd i'w ail-ddefnyddio, ailgylchu neu gompostio

▼ Canran

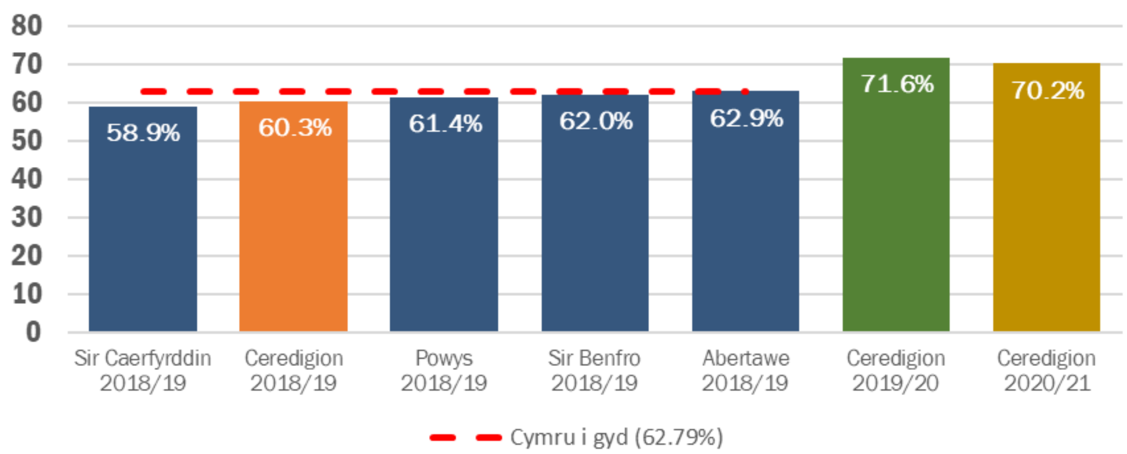

Glendid Strydoedd

Y % o strydoedd sydd yn lân

▼Canran

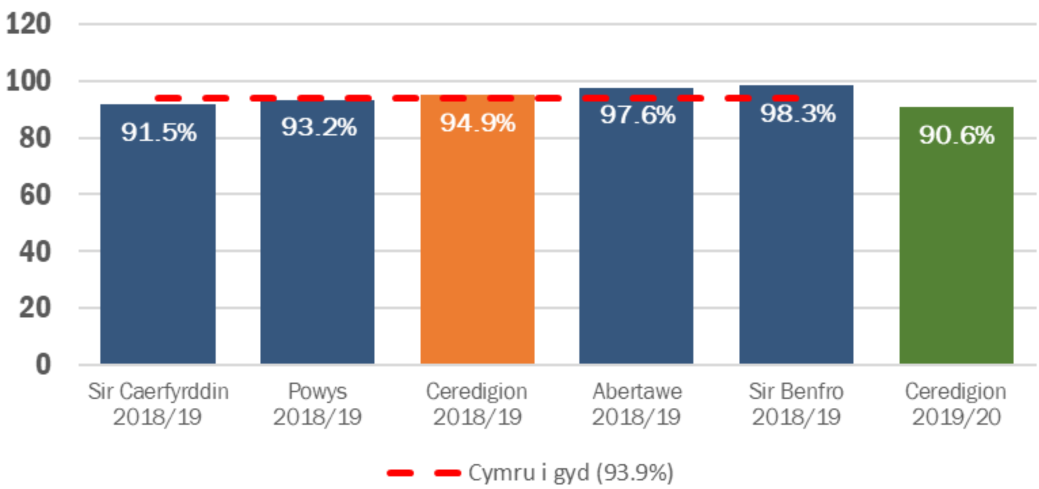

Tipio Anghyfreithlon

Diwrnodau gweithio ar gyfartaledd mae'n cymryd i glirio achosion tipio anghyfreithlon

▼ Nifer

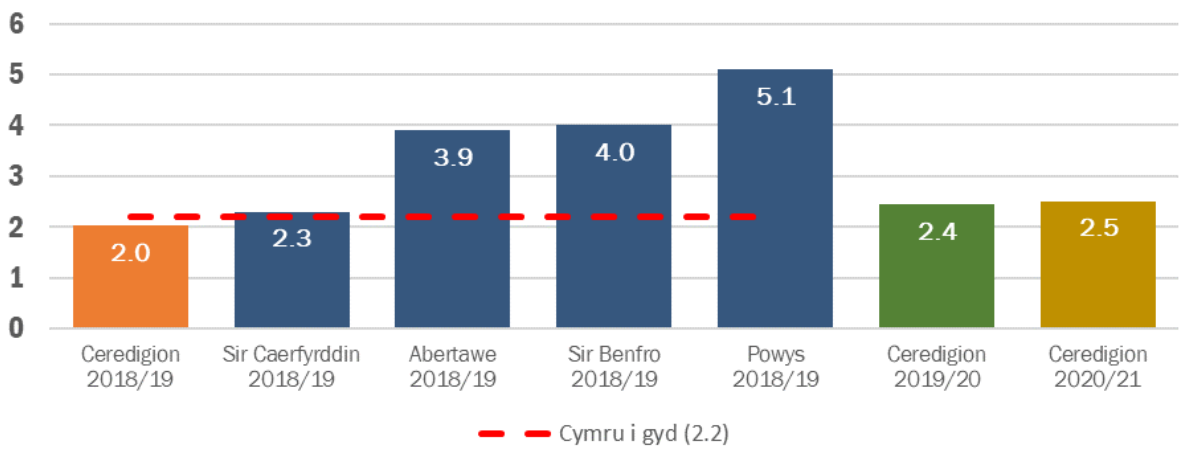

Yn dilyn ataliad y Mesurau Atebolrwydd Perfformiad oherwydd pandemig COVID-19, roedd y casgliad llawn ddiwethaf yn 2019/20. Mae’r tabl isod yn darparu crynodeb o’r perfformiad rhwng 2017/18 a 2019/20, ynghyd a’r gymhariaeth yn erbyn ein targedau.

Cyfeirnod	Disgrifiad	2017/18 Canlyniad	2018/19 Canlyniad	2018/19 Safle Chwartel	2018/19 Cymru i gyd	2018/19 Tuedd	2019/20 Canlyniad	2019/20 Targed	2019/20 Tuedd	Statws
Addysg										
PAM/032	Sgôr Cap 9	380.08	373.73	1	349.5	▼	382.78	350.00	▲	★
PAM/007	Canran o bresenoldeb disgyblion yn ysgol gynradd	95.3%	95%	1	94.6%	▼	95.25%	95.0%	▲	★
PAM/008	Canran o bresenoldeb disgyblion yn ysgol uwchradd	94.9%	94.53%	1	93.9%	▼	94.31%	94.80%	▼	●
PAM/009	Canran y rhai sydd yn gadael blwyddyn 11 sydd ddim mewn Addysg, Hyfforddiant na Chyflo-gaeth (NEET)	0.8%	0.8%	1	1.6%	◀▶	-	-	-	-
PAM/033	Canran y disgyblion ac aseswyr yn Gymraeg ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen	-	57.45%	-	-	-	74.79%	74.00%	▲	★
PAM/034	Canran disgyblion 11 sydd yn astu-dio Cymraeg (iaith gyntaf)	-	62.92%	-	-	-	63.43%	62.00%	▲	★
Gwasanaethau Amgylcheddol										
PAM/010	Canran y strydoedd sydd yn lân	89.2%	94.9%	3	93.9%	▲	90.6%	95.0%	▼	●
PAM/035	Diwrnodau gweithio ar gyfartaledd mae'n cymryd i glirio achosion tipio anghyfreithlon	2.29	2.03	2	2.20	-	2.51	5.00	▼	★
Tai										
PAM/012	Canran o gartrefi sydd wedi'i rhwystro yn llwyddiannus o fod yn ddigartref	71.5%	57.9%	3	67.9%	▼	69.44%	65.00%	▲	★
PAM/013	Canran o briodweddau preifat gwag sydd wedi dod yn ôl mewn i ddefnydd	1.9%	1.2%	4	4.6%	▼	0.57%	0.02%	▼	★
PAM/015	Diwrnodau ar gyfartaledd mae’n cymryd i gyflwyno Grant Cyfleusterau i’r Anabl	228	220	3	207	▲	311.87	250.00	▼	▲
Hamdden a Diwylliant										
PAM/040	Canran y Dangosyddion Ansawdd (gyda thargedau) a gyflawnwyd gan y gwasanaethau llyfrgell	77.5%	97.50%	2	80.3%	▲	N/A	95.00%	-	-
PAM/017	Nifer yr ymweliadau a chanolfannau hamdden fesul 1,000 o’r boblogaeth	6,986	5,201	4	9,116	▼	6,689	1,300.0	▲	★
PAM/041	Canran y cleientiaid NERS a gwblhaodd y rhaglen ymarfer corff	-	65.27	-	-	-	88.89%	65.00%	▲	★
PAM/042	Canran y cleientiaid NERS oedd wedi gweld gwella yn eu hiechyd ar ôl cwblhau’r rhaglen ymarfer corff	-	97.84%	-	-	-	N/A	95.00%	-	-

Cyfeirnod	Disgrifiad	2017/18 Canlyniad	2018/19 Canlyniad	2018/19 Safle Chwartel	2018/19 Cymru i gyd	2018/19 Tuedd	2019/20 Canlyniad	2019/20 Targed	2019/20 Tuedd	Statws
Cynllunio										
PAM/018	Canran yr holl geisiadau cynllunio a bennir mewn pryd	71.0%	72.9%	4	88.0%	▲	65.34%	75.00%	▼	●
PAM/019	Canran o apeliadau cynllunio a chafodd i'w wrthod	83.3%	50.0%	4	67.6%	▼	100.0%	75.0%	▲	★
Gwasanaethau Priffyrdd										
PAM/020	Canran o ffyrdd A mewn cyflwr gwael	4.4%	4.7%	4	3.9%	▼	4.2%	3.5%	▲	▲
PAM/021	Canran o ffyrdd B mewn cyflwr gwael	3.1%	3.5%	1	4.5%	▼	3.0%	3.5%	▲	★
PAM/022	Canran o ffyrdd C mewn cyflwr gwael	17.5%	17.3%	4	14.0%	▲	17.1%	16.0%	▲	▲
Diogelu'r Cyhoedd										
PAM/023	Canran y sefydliadau bwyd sydd yn cyrraedd y safonau hylendid bwyd	92.93%	94.83%	3	95.69%	▲	N/A	90.0%	-	-
Gofal Cymdeithasol										
PAM/025	Cyfradd y bobl sydd yn cael eu cadw yn yr ysbyty wrth aros am ofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth 75+	-	3.75	-	4.9	-	11.87	4.00	▼	▲
PAM/028	Canran o asesiadau plant sy'n cael i'w gwblhau ar amser	-	87.04%	-	88.9%	-	87.68%	75.00	▲	★
Gwasanaeth Gwastraff										
PAM/030	Canran o wastraff a gafodd i'w ail-ddefnyddio, ailgylchu neu gompostio	63.7%	60.34%	4	62.79%	▼	71.6%	58.00%	▲	★
PAM/043	Cilogramau o wastraff dros ben cartrefi a gynyrchwyd y pen	240	186	4	180	▲	130	185	▲	★

Allwedd i Statws Symboldau:

- ★ Targed wedi'i chyrraedd neu ragori arno
- ● Ychydig yn fyr o'r targed (<=5%)
- ▲ O dan y targed (>5%)

- ▲ Perfformiad wedi gwella i gymharu â'r flwyddyn flaenorol
- ◀▶ Perfformiad yr un peth a'r flwyddyn flaenorol
- ▼ Perfformiad wedi gostwng ers y flwyddyn flaenorol

Chwartel:

1 Perfformiad ymhlith y 25% uchaf o Gynghorau
2 Perfformiad ymhlith yr 2il 25% uchaf o Gynghorau
3 Perfformiad ymhlith y 3ydd 25% uchaf o Gynghorau
4 Perfformiad ymhlith y 25% isaf o Gynghorau

Caru·Love Ceredigion

Cynhyrchwyd gan Dîm Perfformiad ac Ymchwil Cyngor Sir Ceredigion

www.ceredigion.gov.uk CeredigionCC @CeredigionCC